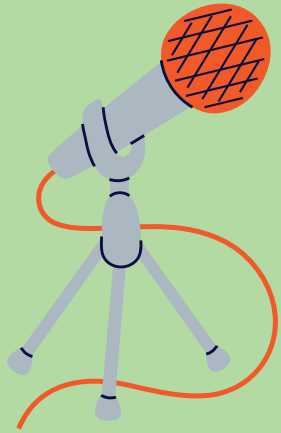

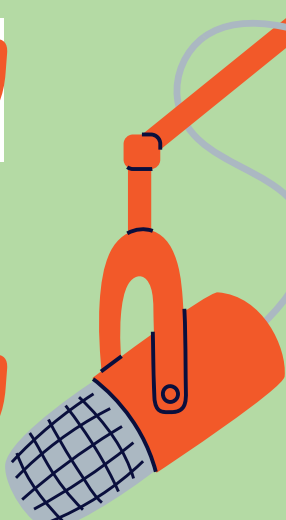
קרוזב אליך

מבית גילוי דעת
עבודת ה' ברוח חסידית

"היו יותר יהודים,
התנהגו יותר כיהודים
והראו יותר כיהודים"
(הרב אלי שלנגר הי"ד. סידני, אוסטרליה)
חנוכה תשפ"ו. כואבים את
הכאב, מאירים את החושך

לעשות כלים לקודש

תרבות יהודית vs יוונית

שיחה כנה עם הרב ליאור אנגלמן, יעל קבסה
ורחלי מושקוביץ

נר ביתנו עדיף

אורה רבקה וינגורט מנסחת עבורנו
שמונה טיפים לזוגיות מאירה

כי אנשב בחשך ה' אור לי

פרויקט הנרות הללו:
דיבורי אמונה מעדויות
פדויי השבי לצד
מקבילות מתורת
החסידות

איראנים,
אתם מוזמנים לבני ברק!
אהרן רזאל

החג שהגיע
בדיוק בזמן
עינת ריינוס

זהירות, נשמה שומנית
התוועדות עם הרב
שבתי סלביצקי

הנס האמיתי
של חנוכה
הדס לוינסטרן

איראן של אור

לראותם בלבד

ההארה הראשונה שהיתה בעולם, גנו אותה ה' לצדיקים.

איך הכוונה שיום יבוא, אי שם בעתיד הרחוק, ונוזכה לחוות את האור הזה. אלא, אומרים צדיקים, שהאור הגנוז הזה יכול להתגלות גם כאן בעולם, בעת שאדם מתחבר בתוכו לאור הנשמה.

אור הנשמה זה אור הצדיק הפנימי שבתוך כל אדם, ובו מסתתר, גנוז, נחבא, אותו אור מימי הבריאה, שנגנו לצדיקים, שהוא חבוי בתוך נקודת הצדיק הפנימי שבתוך כל אחד.

זמן הדלקת נר חנוכה יכול להיות זמן של חיבור אל האור הגנוז.

כשחזו"ל מלמדים אותנו שאת הנרות האדם יכול "לראותם בלבד", הם בעצם מכוונים אותנו לתשומת לב לראיה. לשהות בהבטה, להסתכל, לראות, ורק לראות.

כמה עוצמה יש ברגעים האלו שאדם מסב את כל תשומת ליבו רק לראות. לא מנסה לעשות משהו, או להביץ משהו. רק רואה. מתבונן, מעמיק את ראייתו מרגע לרגע שעובר. נושם את הדבר, חווה אותו מבפנים.

אם היינו זוכים ברגעי חיים של התמודדות, לפנות זמן ומרחב רק לראות את הדבר, או האדם או המצב, כמה חיים היינו יכולים לקבל מרגעים כאלו, כמה רוגע היה יכול לרדת עלינו. ואיזו חכמה אחרת היתה יכולה להיפתח לנו, אם רק היינו ממתנינים ומתבוננים...

את החכמה הגנוזה בראיית הנרות, אפשר גם להמשיך לרגעים שלא ראינו. לאותם זמנים שחלפו לנו בלי שנעצור ונראה אותם.

כי יש רגעים אבודים בחיינו, שמיהרנו ורצנו וחלפנו עליהם בכלל בלי לראות, והם אולי רוב חיינו.

יש את האנשים שחלפנו על פניהם, בכלל בלי לראות אותם באמת, וגם הם אולי הרוב בחיינו. יש גם את עצמנו, כי גם עלינו חלפנו, ולא ממש ראינו איך הרגשנו ומה עבר עלינו בתוכנו באמת.

אבל, בסוף היום, או לאחר זמן, יכול אדם לאסוף את כל אותם רגעים ואנשים שחלף על פניהם בלי לראות, ולהשיב להם את המבט שאבד מהם, להעניק לו ולהם את הראיה שהיתה חסרה. וגם אל עצמו, ויכול לשוב כל אדם, אם ירצה לחזור ולראות את אור הנשמה שברח לו ברגע של חיים שוטפים.

וכל ראיה תעמיק בתוכו את הקשר שלו אל נשמתו, אל אורה הגנוז. "לראותם בלבד".

בשנה שעברה הייתה לי הזכות לנגן במסיבת חנוכה ב'בית עלה' בבני ברק, מוסד לילדים עם צרכים מיוחדים. איזה נשמות מיוחדות!

זה היה נר ראשון של חנוכה, פחדתי מהפקקים של גוש דן ורציתי גם להספיק להדליק בבית בירושלים, אז נסעתי עם האופניים! היום זה פשוט. אתה מדווש לתחנת הרכבת, מעלה את האופניים לקרון המיועד לכך, ונוסע בבטחה. יצאתי בתחנת השלום. מקווה שלא צילמו אותי בדרך, כי זה היה קצת מצחיק. תליתי את האורגן על כתף ימין, את הגיטרה על כתף שמאל מסביב לגב, וכך יצאתי לנסיעה 'פסטורלית' דרך רחוב הרוא"ה בואכה בני ברק. הגעתי בנחת, לפני הזמן! ואתם יודעים, לשמח את הילדים המיוחדים האלה זה נותן כל כך הרבה כוחות! כמה אהבה שהם נותנים! אגב, סתם ידיעה מחיי אמן: איך אתה יודע אם היה מוצלח? אם בשנה הבאה מזמינים זמר אחר ואומרים לך "רצינו לגוון" (חח). בכל מקרה, הרפתתי כי הזמינו אותי גם השנה (חח).

הוא חיפש בין ההריסות את שרידי הטיל האיראני, נתן אותו לפסל העושה במלאכת הברזל ואמר לו: אנא, עשה לנו... חנוכייה!

עכשיו בואו נדבר על מה שעבר על עם ישראל בין חנוכה לחנוכה... וואו! מה עבר על ההולנדים למשל? עוד פסטיבל גבינות, ועוד פסטיבל של 'נעלי עץ' בלבוש מסורתי (הייתי בשניהם בטיוול שורשים לבר מצווה, מקסים!...). בווינה היה פסטיבל 'מוצארט' (כמעט הייתי). אבל 'בית עלה' בבני ברק בין חנוכה לחנוכה, זה סיפור אחר. הבניין ספג פגיעה ישירה מטיל בליסטי איראני, ונהרס! בנס לא מוסבר, 100 ילדים שהיו צריכים לישון בבניין ישנו בבניין אחר, ואף אחד לא נפגע, ברוך השם! בזמן הקצר שעבר מאז, הקבלנים, הרשויות, המנהלים, התורמים והמתנדבים שידעו שלילדים האלה אין מקום אחר להיות, הספיקו לתכנן, לבנות ולשפץ את הבניין מחדש - והנה אתמול הזמנתי לחנוכת הבית החדש! חדש מהניילונים... בכניסה ניצב פסנתר כנף. הוא נתרם על ידי הקבלנים, ביוזמתם ובנדבת לבם, וחנכתי אותו אתמול בניגוני חנוכה הקדושים.

הדבר המרגש ביותר הייתה היוזמה של מייסד הארגון, הרב מרמורשטיין. הוא חיפש בין ההריסות את שרידי הטיל האיראני, נתן אותו לפסל העושה במלאכת הברזל ואמר לו: אנא, עשה לנו... חנוכייה! וכך היה. כן. הדלקנו נר בחנוכייה עשויה מטיל איראני.

מה מייחד את חנוכה? אומר ר' צדוק: לעומת שאר האימפריות, 'רוח יוון' זה קרב שעוד לא נגמר. אנחנו בעיצומו, אבל מנצחים. חנוכה בא לעודד אותנו: הביטו באור האלוקי הנצחי הגנוז. למה צריך לעודד? כי עדיין קולות בתוכנו לוחשים: 'איך לנו סיכוי, הם כל כך רבים וחזקים...'. אז מה בין חנוכה שעבר לחנוכה הזה? סוריה נפלה, לבנון התפרקה, איראן גם בדרך... אם פעם ירצו הפרסים לראות מזכרת ממולדתם, הם מוזמנים לבית עלה בבני ברק. תבואו מצדי עם אופניים, עם נעלי עץ הולנדיות או גבינה שוויצרית, ותראו טיל בליסטי מאיר אור גנוז וקדוש!!

האוצר מציג:

חוק ההסתרים

אבי קינן
רפת עלומים

אודי שוהם
מנהל רפת סעד

שמיל בלברמן
מנהל רפת ניר יצחק

אבי פריימן
מנהל רפת עלומים

אבי מויאל
רפת חלוצה מושב נווה

סמוטריץ' מספר שרפורמת החלב בחוק ההסדרים לא תפגע ברפתנים

סמוטריץ' מסתיר מכם:

הרפתנים יהיו הראשונים להיפגע מהרפורמה,

הפחתה במחיר המטרה* תגרור מאות מהרפתות לפשיטת רגל

(מתוך דו"ח פרופ' אביה ספיבק)

סמוטריץ' דואג ל-6 יבואנים

ודורס את ההתיישבות ומאות רפתנים

חלב ישראלי מייצרים רק כאן
חזית החקלאים וההתיישבות בישראל

*המחיר המשולם לרפתן בהתאם לנוסחה שקבעה המדינה

עינת ריינוס

מורה, מלמדת יהדות ומנחה קבוצות

אורזים אור, ציידה לדרך

הו, סוף סוף הגיע חנוכה!

בראש חודש כסלו אמרנו הלל ואולי גם הכנו ספינג'ים, עברו שלושה שבועות ארוכים ואז סוף סוף הגיע חנוכה (ועוד ספינג'ים...). חנוכה הוא חג של 'סוף'! הוא מגיע בסיום החודש, בשונה מכל שאר החגים שהם בתחילת חודש או אמצעו. גם את הדלקת הנרות, המצווה העיקרית של חנוכה, אנחנו מקיימים בסוף היום. ובתורת הסוד כתוב שהשבט המקביל לחודש הוא שבט בנימין, אחרון השבטים. חנוכה הוא גם החג שאירע האחרון בהיסטוריה שלנו. פורים שלפניו, עוד הספיק להיכנס לתנ"ך. נס חנוכה מתרחש 350 שנים אחריו. זה חג שכולו ימי חול. אמנם אומרים בו הלל (שלם!) ומדליקים נרות בערב, אך רוב שעות החג הן שעות חולין רגילות - יוצאים לעבודה, ללימודים וגם בתי הספר פעילים בימים הראשונים. אז איפה החג כאן?!

חנוכה בא ללמד אותנו סוד גדול: "גם בלילה יש אור, רק שהוא בדרך נסתר. אור הבא מתוך החושך" (לשון השפת אמת). בסוף החודש הירח כמעט ולא נראה, ואם אנחנו מזהים אותו כפגנה דקיקה בשמיים, המעט הזה נותן בנו תקווה. גם הלהבה שאנו מדליקים בחנוכייה דולקת באור קטן, חרישי - אלא שבחושך היא בולטת באור שהיא מוסיפה, מהפנטת במראה שלה ומזכירה לנו את האור הפנימי שבתוכנו.

תקווה לימי הסתר

על הפסוק "והארץ היתה תוהו ובוהו וחושך על פני תהום", אומר המדרש: "חשך - זה גלות יוון שהחשיכה עיניהם של ישראל בגזירותיהן". היוונים, כידוע, לא רצו להשמיד אותנו, לפגוע בגוף שלנו; המאבק שלהם היה ברוח של עם ישראל, כמו שאנו אומרים ב'על הניסים': "לְהַשְׁכִּיחַם תוֹרְתָךְ וּלְהַעֲבִירָם מִחֻקֵּי צִוְיֹנְךָ". מה הכוונה? - יוון לא נלחמה בנו בשביל טריטוריה (שטח) או כבוד, הם רצו שנשכח את ה'. חשכה אותיות שכחה. הם רצו ליצור הפרדה בין ה' הבורא לה' המשגיח. מבחינתם, ה' ברא את העולם אך לא ממשיך לקיים אותו, וכעת האדם ותבונתו הם המרכז.

תרבות יוון פיתחה את החכמה בתחומים רבים, כמו פילוסופיה, מדע ואמנות. כאוהבי חכמה וספר הם התפעלו גם מתורת ישראל ואפילו ביקשו לתרגם אותה לשפתם. לימוד התורה לא הפריע להם, כל עוד היא נתפסת ככל חכמה אחרת. שווה ודומה להן. זו אולי הסיבה שהיה כל כך קשה ליהודי אותה תקופה להתרחק מהתרבות היוונית ולא להיסחף אחריה. בסך הכול, ביחס שלה לחכמה ואפילו לבריאות הגוף, זו תפיסה שנשמעת מאוד קרובה ליהדות ויכולה לחיות איתה בצוותא. אז בכל זאת, למה היא מכונה 'חושך'? - כי

היוונים הוציאו את הקב"ה מהסיפור...

גם אחרי נס פך השמן שהיה פלא והביא איתו שמחה והודיה גדולות, החשמונאים היו צריכים להמשיך להילחם ביוונים ובהתייונות. סיפור חנוכה לא מסתיים, אם כן, בניצחון מלא וטוטלי, אלא ממשיך בהתמודדות דתית וחברתית שנמשכה עוד שנים רבות.

אורו המיוחד של חנוכה, אור שבא מתוך חושך, הוא ה'ציידה לדרך' לקראת הגלות שהגיעה בהמשך. אחרי שמלכות החשמונאים ירדה מגדולתה, רומא בכיבושה מגיעה לארץ, מכבידה על היהודים ולבסוף מחריבה את בית המקדש השני. משמיים ידעו שיבואו עלינו שנים קשות שבהן נצטרך כוחות רבים כדי להחזיק באמונה בה' ובשמירת מצוות, ולכן נקבע חנוכה לחג לדורות. חג שמגלה לנו אור בתוך ימי חול. פעולה קטנה של הדלקת נר מגלה לנו סוד חשוב כל כך, איך עם ששומר על אמונה בה' ונאמנות למצוות עומד בתלאות העולם שנים רבות.

אפשר לראות זאת גם דרך ראש חודש טבת, שנכנס בתוך ימי החג. ב' בחודש אנו מתענים כדי לזכור את המצור שערך נבוכדנצר על ירושלים, שהביא סבל גדול לעם ישראל עד לחורבן בית המקדש (הראשון). אם כן, בסדר ימי השנה, נכנס חודש טבת בתוך ימי החנוכה, מושפע מאורו ומכוחו, אולי כדי להקדים רפואה למכה. לחזק אותנו ולהעניק תקווה לפני הסתר הפנים שיגיע.

נפילתי - קמתי

כתוב בספרים, שהאות של חודש כסלו היא ס'. ר' שלמה קרליבך מסביר שדרך כתיבתה מזכירה לנו בדיוק את הרעיון הזה: מתחילים מנקודה עליונה, יורדים למטה ומשם עולים חזרה וסוגרים מעגל. הנקודה התחתונה איננה סוף הדרך! אפשר לעלות, נכון לעלות וצריך לעלות! חודש כסלו אומר לנו, שגם אם נדמה לנו שהגענו למקום נמוך וחשוך, גם בו אפשר להדליק אור.

השבוע התפרסם סרטון בו נראים החטופים בשבי בעזה מדליקים נרות בחנוכה לפני שנתיים. זה באמת פלא גדול, מהיכן היו להם כוחות להדליק נרות? הרי הם היו יכולים לשחק קלפים או סתם לשוחח, והם בחרו להדליק נרות, לשבת יחד, לברך ולשר. אולי כדי להזכיר לנו את מה שאומר מיכה הנביא: "אַל תִּשְׁמְחִי אֲבִיחָי לִי כִּי נִפְלַחְתִּי קִמְתִּי, כִּי אֶשֶׁב בְּחֹשֶׁךְ ה' אֹר לִי". רואים אותם רזים כל כך ומלאים בכאב. וכך, בתוך כל החושך הנורא שהם נמצאים בו, הם נותנים לאור ה' להיכנס גם במנהרות האיומות.

חנוכה הוא החג הכי ארוך שלנו! הקב"ה נותן לנו שמונה ימים לגלות את אורו שנמצא בתוכנו, בעולם שלנו וגם בחלקים החשוכים שבו. המכבים הצליחו, יהודים בדורות הקודמים נאחזו בכך, וגם אחינו שישבו בחושך הנורא במנהרות. עכשיו תפקידנו להדליק את האור.

כולנו מבינים שבסוף הם יפלו...

אנחנו כאן כדי לתפוס אותם רגע לפני הנפילה

השנתיים האחרונות הכניסו משפחות רבות בישראל
לסחרור כלכלי שאי אפשר לצאת ממנו לבד
ארגון פעמונים שם כדי להעניק סיוע כלכלי ותוכנית ליווי שתעלה אותם על דרך המלך

מיחד נאיר להם את העתיד!

פעמונים
מגלים אחריות

paamonim.org

תרמו עכשיו:
1-800-35-10-12

דרוש גיבור יהודי

פרח אל פרח
זר גדול נשזור,
לראש המנצח
מכבי גיבור.

אופס!
הגיבורים הם היוונים!

בניגוד למה שמנסים למכור לנו מגיל אפס על גבורה, מסתבר שהגבורה האמיתית היא היכולת להיות חלש. גיבורים לא מפחדים, או פוטוגניים ברמות, לא שייכים לאזור החיוג שלנו. זה לא אומר שאסור להם להיות פוטוגניים או לא כלי-כך לפחד, אבל לא זה המדד לגבורה.

האינדיקציה האמיתית לגבורה יהודית היא ההבנה הבסיסית, העמוקה והפשוטה שאת הכוח שלי להתמודד עם כל דבר שמגיע אני מקבל רק מה', ולא מכל מיני תחליפים זולים ודמיוניים.

ברור שלמכבים הייתה נחישות מטורפת ואומץ מעורר השתאות, רק שאת כל זה הם שאבו מהקשר העמוק שלהם עם ה' יתברך.

תראו מה יהודה אומר ללוחמים לפני היציאה לקרב:

"ויאמר יהודה, נקל כי יסוגרו רבים ביד מעטים [בקלות ימסרו רבים ביד מעטים], ואין מעצור לפני השמים להושיע ברבים או במעטים. כי לא ברוב חיל נצחון המלחמה, ומן השמים הגבורה. הם באים אלינו ברוב גאווה ופשע להשמיד אותנו ואת נשינו ואת בנינו ולבוז אותנו, ואנחנו נלחמים על נפשותינו ועל תורתנו. והוא יגוף אותם לפנינו, ואתם אל תיראו מפניהם." (ספר חשמונאים א')

את זה אנחנו חייבים לזכור - גיבור אמיתי הוא מי שמוכן להיות חלש ולקבל את הגבורה מה'.

גיבור יהודי!

קשה לי להאמין שמישהו מכם שלא עבר את גיל 30 מזמזם לעצמו עכשיו את השורות האחרונות.

ובכל זאת העיקרון ברור. הם היו מעט מאוד לוחמים מול אימפריית ענק, אבל הם לא פחדו מאף אחד, וגם לא נסוגו אחור. המכבים הלכו להושיע את עם ישראל, להציל אותם מהגזרות הקשות, להחזיר את השלטון ליהודים ולמעלה מהכל - להשיב את העבודה לבית המקדש. לכל הדבר המדהים הזה יש שם - גיבורים! היום יש סיכוי שהם היו זוכים בכינוי 'גיבורי-על'. לא סתם גדלנו על גבורת המכבים, הם המודל הטוב ביותר לאיך גבורה יהודית נראית.

איך היא נראית בעצם, הגבורה היהודית הזו? בואו ננסה לצייר לרגע את הגיבור היהודי האולטימטיבי, זה שהיינו מאוד רוצים לפגוש בסמטה אפילה.

אז קודם כל הוא צריך להיות גבוה, גיבורים נמוכים הם כנראה פחות מרשימים. אחר כך צריך להוריד לו את רכיב ה'פחד' מהתוכנה, הוא מאלה שרצים ראשוניים לקו האש בלי לשים לב בכלל לכדורים ששורקים מסביבם. אין ספק שנחישות יש לו, וגם החלטיות. הוא יודע לדבר מעולה ולתת נאומים מרגשים לפני היציאה לקרב. כדי לתת סיכוי לרשעים, וגם כדי שיהיה מעניין כאן, הוא לא תמיד מנצח בהתחלה, אבל הוא לא נשבר מהכישלונות, ובסוף בסוף, אחרי שהוא ממשיך להילחם בכל מצב, הוא גם מנצח.

לכבודו של הגיבור והניצחון שלו עושים חג. מחברים שירים, מכינים אוכל מיוחד ועושים דברים שמזכירים לכולם איך היינו מצפים מהם להיות - גיבורים! אתה נמוך? איך לך מבט נחוש בעיניים? והכי גרוע - אתה מפחד? באסה. נכשלת באודישנים. אבל אתה ממש יכול לעבור לחדר ממול, יש שם שבו שים לשיכות גבוהות, אולי שם ירצו אותך.

הכל ממש נפלא... חוץ מזה שהגיבור הזה נשמע דומה מאוד לסופרמן או אחד מהחברים שלו, ואני לא אתפלא בכלל אם יש לו גם בלורית בנוסף לכל מעלותיו הרבות.

מישהו יכול לדמיין את יהודה המכבי נמוך ולא פוטוגני? או את שמשון הגיבור צולע קשות? (תסתכלו בגמרא במסכת סוטה ותראו שהוא אכן צלע קשות). ואחרי כל השאלות המעצבנות והחופרות האלו, קבלו את שאלת המחץ: מה בדיוק יהודי בגיבור הזה? ברור שהוא יהודי, אבל במה הוא שונה מגיבורים לא יהודים?

את הנוק-אאוט שמרתי לסוף. אמרתם פעם על-הניסים? מכירים את הציטוט הבא? "מִסְרַתְּ גִבּוֹרִים בְּיַד חַלְשִׁים. וְרַבִּים בְּיַד מְעֻטִּים. וְטַמְאִים בְּיַד טְהוֹרִים. וְרַשְׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים. וְיָדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרָתְךָ". מי הם הרבים? יפה מאוד! היוונים כמובן. והטמאים? שוב תשובה נכונה! היוונים. רשעים, זדים? ברור! היוונים. אז מי הם הגיבורים ומי החלשים?

ישיבה גדלים יחד בעוז ובהדר קטנה

„הלימוד בישיבה
ברמה גבוהה מתוך דיבוק
חברים. החברה מגובשים ויש
אווירה חברתית טובה מאוד.
ללמוד תורה בישיבה,
זה הדבר שבונה אותי.
רק מחכה לחזור
כל פעם לישיבה”
(בוגר מחזור א')

רוצה לגדול בתורה?
רוצה מקום עם יחס אישי
ואווירה משפחתית?

רוצה להתמלא
בעוצמות ובשאיפות גדולות?

מקומך איתנו בחדרה!

”אין ספק שהתלמידים בישיבה בחדרה יצליחו
בלימודם, ירוו את הוריהם נחת ויגדילו תורה ויאדירו”
מו”ר הרב יעקב אריאל שליט”א

ישיבת “עוז והדר” בחדרה
מונה כ- 70 תלמידים. בדרך
לפתיחת המחזור השישי!

הישיבה הוקמה ע”י ישיבת
דרך חיים בשעלבים,
בשיתוף מרכז יב”ע

רמה גבוהה בלימוד
בהעמקה ובהיקף

משמעת עצמית

שמחת חיים וגיבוש חברתי

בגרות בשנה אחת

הצטרפו אלינו לשנת תשפ”ז!

לפרטים והרשמה: 052-4045295 | מייל: yhadarhai@gmail.com

להחציו הסאול הביתה

שמונה נרות - שמונה טיפים יסודיים לשלום בית

אורה רבקה וינגורט

מיוחד האופייני לכל זוג בהתאם להרכב הרקע האישי, התכונות השונות ודרכי החשיבה שלהם.

ההכרה בכך שיש שני צדדים, הכרחית גם לכל עבודה משמעותית. כל צד צריך לגלות רצון והשקעה בפועל על מנת לכרות ברית משותפת, ולכל אחד מן הצדדים יש עבודה משלו, נוסף על העבודה המשותפת, שמאפשרת לו לצאת ממצוריו האישיים ולהתכלל עם זולתו.

ג' שותפים

בכל ברית ישנם שני צדדים, אך ברית הנישואים מורכבת משלושה: האישי, האישה והשכינה. כאשר האישי והאישה זכור, ושניהם עובדים ומזדככים, הם מאפשרים לשכינה לשרות ביניהם, ובדרך זו הופך ביתם לבניין שלם.

הרמת העיניים מעל הקשיים והקטנוניות היומיומיות שהזוגיות נקלעת לתוכם לא אחת, והבטה בתכלית הגבוהה של הקשר, נושאת את בני הזוג, ובכך הם זוכים להיות "נשואים" בכל פעם מחדש. על מנת להתרומם יש צורך להוסיף באופן תמידי בלימוד והתבוננות פנימית, במיוחד בנושאים הנוגעים לעצם הקשר.

ההכרה בשותף השלישי בברית, מזכירה לנו באופן תמידי שעבודתנו היא רק בבחינת השתדלות והכנת הכלי, ואנו זקוקים לקב"ה שיגמור בעדנו את המלאכה וימלא את הכלים בברכתו.

דיבור

כלי מרכזי ביותר על מנת להגיע להתקשרות ולקשר הוא התקשורת. ממצב של "אחור באחור" בו נבראו אדם וחיה, כדו-פרצופים (ברכות סא, א), הקב"ה אפשר להגיע לחיבור פנים אל פנים, בין היתר על ידי הדיבור פה אל פה. מכיוון שהדיבור והשיח הוא כה מרכזי בבניין הזוגיות, יש לפנות לו זמנים קבועים, על מנת לאפשר התקדמות

על אף שהיינו רוצות שהבית יהיה מקום האהבה והבטחון, לא אחת, המציאות היא שדווקא בתוככי הבית התחושה היא של חושך ולא של אור. איך משיבים את הזוהר הביתה? איך משיגים את אותה משאלת לב של "שלום"? רק בהרבה עבודה וסייעתא דשמיא. לפניכן, שמונה נקודות מרכזיות של אבני פינה לעבודה הזוגית, שמהווה תשתית ל"שלום בית" (כל השנה). הנקודות סודרו בכותרות ע"פ סדר הא"ב, להקל על הזיכרון ושליפה מהירה תודעתית בזמן אמת. בהצלחה ובהנאה!

אחד

הבסיס והתשתית לכל זוגיות צריכה להיות ההכרה באחד המשותף. אותו אחד הוא נשמה אחת, שהתחלקה לשניים למשך תקופת הרווקות, ושבה להיות חטיבה אורגנית אחת שלימה עם הנישואים. לפעמים מרגישים בחוש את האחדות הפנימית, ולפעמים נדרש הרבה אמן בכדי לרענן שאכן הדבר הוא כך. מכל מקום, נקודת המוצא לפי עיקרון זה היא, שרק ביחד אפשר להגיע לתיקון. מחשבות על 'אילו הייתי חיה לבד' / 'נשואה לאחר' / 'בן זוגי היה שונה', מערערות את הבסיס המשותף שנקבע בהשגחה אלוקית, ואינן מאפשרות התקדמות כלשהי. התבוננות בשורש האחד של הנשמה נותנת כוח ואמון לעבוד על השניות המדומה, עד להגעה לחוויה ממשית של "והיו לבשר אחד" (בראשית ב, כד).

ב' צדדים

על אף שהדגשנו בנקודה הראשונה את האחדות הפשוטה, כמוכן שבחוויה האנושית יש בחיי הנישואים שני אנשים שונים שרצונם ועבודתם היא להתאחד. היכולת לחרוג מהראייה העצמית שלי כבלעדית, והאפשרות לזהות את הזולת והאחר, היא תנאי הכרחי לכל יצירת קשר. ההכרה בשניות נותנת מקום גם לשוני ולהבדל בין שני החברים בברית - שוני מהותי מעצם הבריאה כאיש ואשה, ושוני

חכמות נשים בנתה ביתה

לסיכום נאמר, כי על אף שהזוגיות דורשת רצון, מאמץ ועבודה של שני הצדדים, הקב"ה חנן את האישה בכינה יתירה הנדרשת לבניין ביתה, והטיל עליה תפקיד מרכזי בעבודה זו, בהיותה "עקרת הבית", עיקר הבית... מצב הרוח, הרצון וההשקעה של האישה בביתה מקרינים אוטומטית על בן זוגה וגם על בני המשפחה האחרים. עלינו, אם כן, להשקיע את מיטב כישורינו ויכולותינו בבניין הזוגיות. השקעה זו כוללת זמן ואנרגיה, ויש להציבה בראש סדרי העדיפויות.

לפעמים רצונה של האישה להוביל וליצור אווירה מסוימת בבית חזק כל כך, שהדבר הופך לנטייה לשלטנות, ותפיסת המקום האישי המוגזם הזה חוסמת את האפשרות לבן הזוג להביא את עצמו ולתרום את חלקו. בנקודות אלו מוטב להשקיע לרומם את הרצונות והשאיפות הפנימיות לדרגת תפילה, ולתת לקב"ה לנווט את המהלכים, כך שהברכה והאור אכן יוכלו למלא את הבית.

[מקורות ליתר התבוננות והעמקה בנקודות הנזכרות: אדמו"ר הרי"צ, מכתב כ"ט ניסן ה'ת"ש; הרבי מליובאוויטש, "אגרות קודש", ג'מב; הרב סלובייצ'יק, "אדם וביתו", הנישואין; הרב וולבה, "עלי שור" ח"א, עמ' קצא-קצב; הרב גינזבורג, "יין משמח" ח"א: הקדמה, שער שני ושלישי; הרב קרסיק, "הבית היהודי", מבוא לחיי הנישואין; הרב ארוש, "חכמות נשים"; נעמי וולפסון, "ודבק באשתו" ח"ב, פ"ו: תקשורת].

תמידית ברמת ההתקשרות.

כדיבור כן, לומד כל אחד מבני הזוג לשתף את הצד השני ברגשותיו, במחשבותיו ובעולמו הפנימי. כך נסללות אפשרויות להבנה, כניסה והתכללות בעולמו של בן הזוג. דיבור מתוקן הוא דיבור נטול ציניות ועוקצנות, והוא מחליף ביקורת והאשמה בשיתוף בחוויה האישית, קשה ככל שתהיה.

על מנת להגיע לדיבור משמעותי ובונה, יש צורך לא פחות בפיתוח מיומנויות הקשבה, הכלה ושיקוף, שמאפשרים לבן הזוג להביע את עצמו בצורה חופשית ומשמעותית.

הארת פנים

כל הברכות, השפע והטוב האלוקי מורעפים עלינו כתוצאה מהארת פנים יתברך (רמח"ל, "דרך ה'" ח"א, פ"ב), וכך גם יסוד ואבן פינה לכל הברכה בבית היא הארת פנים הדרית. סבר פנים יפות (ולא חמוצות), חיוך מלא וטון דיבור רך ונעים הם רק מרכיבים אחדים בהנעמת הנוכחות האישית על בן הזוג.

בהלכות צדקה, וכך גם בהלכות כיבוד הורים, מדגישה ההלכה את חשיבות הארת הפנים כחלק אינטגרלי ומעכב בנתינה (טוש"ע יו"ד סי' ר"מ ורמ"ט). ניתן להסיק בקל וחומר, מה חשיבותה של אותה הארת פנים כאשר מדובר בנתינה שכל מטרתה היא בניין של קשר ואהבה.

כמו בכל תחומי הזוגיות, אבן נגף גדולה היא ההמתנה לצד השני שיפתח ראשון... יש צורך להתגבר על נטייה זו, ולנסות להיות הראשונה שמאירה פנים. בכל מקרה, הצד השני ימחר להשיב, שכן החיוך - כידוע - מדבק...

יתור

עם כל הרצון הטוב של שני הצדדים, הרצונות או הנטיות מתנגשים לפעמים, ואז נוצר צורך שאחד מהשותפים יפנה את מקומו ויוותר. יכולת הויתור כוללת לא אחת יכולות איפוק, הבלגה והעברה על המידות, גם כשהצדק והאמת נמצאים אצלך. במקרים כאלה, חשוב לא לתת למטענים רגשיים שליליים להצטבר, ועל אף הצורך בויתור מקומי על מנת להציל מהתלקחות, יש למצוא את הדרך לפרוק את המטענים בצורה מבוקרת ועדינה לאחר זמן, או לפנות ולנקז אותם באופנים אחרים (כגון בתרגילים שונים של כתיבה, נשימה, או דמיון מודרך). לעיתים, הויתור הוא על כבוד אישי, כאשר יש צורך לומר בצורה ישירה את מה שרוצים, לבקש סליחה או לסלוח. אך באמת, כל תנועה של פנייה אל עבר הצד השני כרוכה בסוג של ויתור על המלאות וההתעסקות העצמית, ופנינו מקום לנוכחותו של הזולת.

דיון לכף זכות

זוגיות מבורכת דורשת עבודה תמידית על המידות בתחומים רבים, אך בולטת במיוחד פיתוח היכולת לדון לכף זכות. בבסיסה עומדת ההכרה בכך שיש יותר מדרך אחת להסתכל ולהתייחס לכל אירוע, והשלב הבא הוא שאם יש יותר מאפשרות אחת לפרשנות, יש להעדיף את זו שמטיבה להציג את הצד השני באור חיובי (ראו "חורב" ח"א, פ"כ). כאשר ניגשים לסיטואציות בהן אירעה התנגשות מסוימת, ב'סימן שאלה' ולא ב'סימן קריאה', נפתח הפתח לגילוי נקודת מבט אחרת לגמרי על המציאות, שיכולה גם להפרות את הדרך בה את מתייחסת לעולם.

בעומק נוסף, היכולת לדון לכף זכות, היא גילוי של נקודת טוב בכל מצב ואירוע. תרגול של עין טובה על בן הזוג בכלל, ועל מצבים או מידות שנתפסות כשליליות בפרט, מאפשרת התקשרות מחודשת עם בן הזוג, והופכת גם את חייך לשמחים ומאירים יותר (ראו ליקוטי מוהר"ן רפב). לפעמים העין הטובה פועלת על הצד השני כאמון בטוב שנחבא גם לנושאו, ומאפשרת לו להתגלות ולצאת מהכוח אל הפועל.

למעלה מ-10,000 ישראלים כבר התגייסו להשגת התרופה שעלותה 14 מיליון ש"ח שתציל את חייו של מיתר רוז בן ה-8: "נעשה הכל כדי להבטיח שיחיה"

החיים של מיתר רוז בן ה-8 תלויים כרגע בסכום בלתי נתפס: 14 מיליון שקלים.

זהו תג המחיר שהוצמד לתרופה היחידה שיכולה להציל אותו ממחלת הדושן הסופנית. מיתר אובחן בגיל

3 עם המחלה שגורמת לניוון שרירים וקריסת מערכות, וחיינו נמצאים כעת במירוץ אכזרי נגד השעון. כבר היום ניכרים אצל מיתר סימנים של היחלשות השרירים, ויש לו קושי לבצע פעולות פשוטות.

ההתגייסות הציבורית בימים האחרונים מרגשת - למעלה מ-10,000 איש כבר תרמו והצטרפו למאבק, אך הדרך ליעד עוד ארוכה. בשנים האחרונות התחוללה מהפכה בחקר הדושן עם פריצת דרך רפואית שהולידה תרופה גנטית חדשנית, הניתנת בעירוי חד-פעמי ומסוגלת לעצור את התדרדרות המחלה. אולם, התרופה אינה כלולה בסל הבריאות הישראלי, והמשפחה מצאה את עצמה מול חומה בירוקרטית אטומה. גם עתירה לבית המשפט נדחתה, למרות שמיתר בן ה-8 ביקש לדבר אל לבו של השופט. הטרגדיה גדולה עוד יותר כשמתברר שהמשפחה כמעט השיגה את התרופה במחקר בארה"ב, אך מיתר היה מספר 125 ברשימה למחקר שקיבל 124 ילדים בלבד.

בתוך המאבק לחיים, האב גדי מנהל חזית נוספת. מאז תחילת המלחמה הוא משרת במילואים בדרגת סא"ל במשך למעלה מ-650 יום, כמפקד יחידה לוחמת באוגדה 36 בחזית עזה ולבנון. "המעבר בין הצורך לדאוג לחייו של הבן שלי לבין הצורך לדאוג למדינה הוא מורכב ביותר", אומר גדי. "אבל הנחישות היא אותה נחישות. הבטחנו לעצמנו שנעשה הכל כדי שמיתר יחיה. יש לנו את התרופה הגדולה כמו שמיתר קורא לה, ושום סכום בעולם לא ימנע מאיתנו לדאוג שזה יקרה."

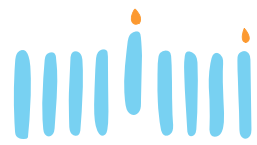

יְשֵׁבֵי בְּאֶרֶץ צִלְמוֹת

אִזָּר נִגְהָ עַל יְהוָה

(ישעיהו ט, א)

החוזרים מהשבי משתפים עדויות מלאות עוצמות של אמונה של החוזרים מהשבי ברצועת עזה לצד רעיונות מקבילים מתורת החסידות שמונה נרות - חלק מתוך תערוכה מיוחדת שהוצגה בבנייני האומה באירועי 'צמאה' תשפ"ו

אוהד בן עמי

הגורם המאחד - אמונה בה'!

בפנים אנחנו עם מאוד חזק, ומה שמאחד אותנו זאת האמונה. האמונה באלוקים, לפחות באופן אישי, החזיקה והצילה אותי. ובזכות אלוקים אני נמצא פה בחזרה אחרי השבי. זה המסר שלי לעם ישראל: האמונה שלנו היא המאחדת אותנו והיא גם מה שנותן לנו כוח ברגעים שאנחנו הכי מושפלים והכי מרוסקים.

קית' סגל

עצם הנשמה מתעוררת

הם ניסו לגרום לי להתאסלם, וככל שניסו לגרום לי להתאסלם, יותר גילו את היהודי שבי. זה היה ברכות לפני האוכל, להגיד 'שבת שלום'. חזרתי הרבה על 'שמע ישראל' וגם זכרתי 'ברוך שם...'. ככל שהזמן עבר נזכרתי בעוד ברכות. השבי ממש ממש חיזק בי את הזהות כאדם יהודי.

ממעיינות החסידות:

"כשיהודי מגיע לניסיון על עצם האמונה, הדבר נוגע עד עצם נפשו, ואז עצם הנשמה מתעוררת ופועלת את פעולתה בכוח ה' המלוּבש בה, וכמו שנאמר 'ויקץ כִּישוֹן ה''. ובכות זה הוא עומד בניסיון, באופן שהוא עצמו אינו מבין ומשיג את מקור התוקף שלו, להתגבר על הקליפות ולבחור בה' לחלקו ולגורלו, ולמסור את נפשו על קדושת שמו".

(אדמו"ר הזקן בעל התניא -
תניא פרק יט)

ממעיינות החסידות:

"עיקר גדול באמונתנו ותורתנו הוא ביטחון מלא ואמיתי בקב"ה, המנהיג את כל העולם כולו ומשגיח על כל אחד ואחת בהשגחה פרטית.

הביטחון הזה מיוסד על האמונה הפשוטה של כל יהודי, מאמינים בני מאמינים, עד לאברהם אבינו ראש המאמינים, והוא שמאחד את כל בני ישראל. בביטחון זה שווים כל בני עם ישראל, למרות שבדברים אחרים הם שונים זה מזה".

(הרבי מליובאוויטש -
מכתב למחרת יום כיפור תשמ"א)

ברכת ה' בזכות האחדות

”כשהיינו שם, והם ראו את הפילוג שלנו, זה שימוח אותם. הם אמרו שכשאנחנו ביחד, זה כוח. אז אני מבקשת מכם, למרות כל השוני, בואו נשמור על אחדות, ונשמור על הכוח שלנו כעם ישראל. אני באמת מאמינה שלכל אחד מאיתנו יש הכוח לעשות משהו... תעשו משהו אחד טוב שתיקחו על עצמכם, בין אם מעשה טוב לסביבה או מצווה קטנה.

כוח מסירת הנפש

”המחבל אמר לי: "שמע, אם אתה מתאסלם, אני מביא לך מלא אוכל, אתה תחיה איתנו". הוא הוסיף ואמר לי: "אל תדאג, אף אחד לא ישים עליך יד". אני כאילו בראש שלי יודע שזה לא יקרה בחיים, ואמרת לי לו "נולדתי יהודי ואמות יהודי". הם עינו אותי מסיבה אחת - שאני יהודי.

ממעיינות החסידות:

”כל הימים שהיו בני ישראל בסכנה מפני גזירת המן, היו כולם בבחינת מסירת נפש ממש בכל יום ובכל עת ובכל שעה, ולא עלה על שום אחד מהם מחשבת חוץ חס ושלוש. וזכו אז ישראל למדריגת הביטול הגדול, על-ידי מסירת נפש על קידוש השם... ונכנס ונמשך להם אור אין סוף ברוך הוא ממש”.

(אדמו"ר הזקן בעל התניא - תורה אור מגילת אסתר קכ"ד)

ממעיינות החסידות:

”על-ידי אחדותם של ישראל מתבטלים כל העניינים הבלתי-רצויים, ויתרה מזו, אחדותם של ישראל פועלת את המשכת ברכותיו של הקב"ה, כמו שנאמר 'ברכנו אבינו כולנו כאחד באור פניך'”.

(הרבי מליובאוויטש - תורת מנחם תשמ"ז חלק א עמוד 224)

ספיר כהן

ספיר (31) הייתה שבויה 55 ימים, השתחררה ב"ז כסלו תשפ"ד

אור והגנה בעולם החשוך

” חצי שנה לפני השביעי באוקטובר התחלתי להרגיש שאני ניצבת לפני סכנה שרק אלוקים יכול להציל אותי ממנה.

אני מחליטה שאני רוצה להתפלל, לראשונה בחיי. היה כתוב על פרק כ"ז בתהילים שמי שקורא אותו שלושים פעמים יהיה בריא ויהיו לו ניסים ונפלאות. מאותו יום אני אומרת את הפרק הזה בכל יום, במשך שלושים יום, והיום האחרון זה השביעי באוקטובר. ואני מבינה שהפרק הזה קשור למלחמה. אלוקים, תציל אותי מהאויבים שלי! ואפילו המילה חמס מופיעה שם!

ממעיינות החסידות:

”ה' אורי וישעי ממי אירא, ה' מעוז חיי ממי אפחד” (תהילים כ"ז)

בעולם הזה החשוך אנחנו זקוקים לאורו של הבורא – ”ה' אורי”. העולם גם מלא פיתויים, שעלולים ללכוד אותנו, ואנו זקוקים להגנה מפניהם. על כך נאמר: ”וישעי” – הבורא מושיע אותנו מיצר הרע שקם עלינו. וכאשר ”ה' אורי וישעי”, הרי אז ”ממי אירא!” – אין ממה לפחד.

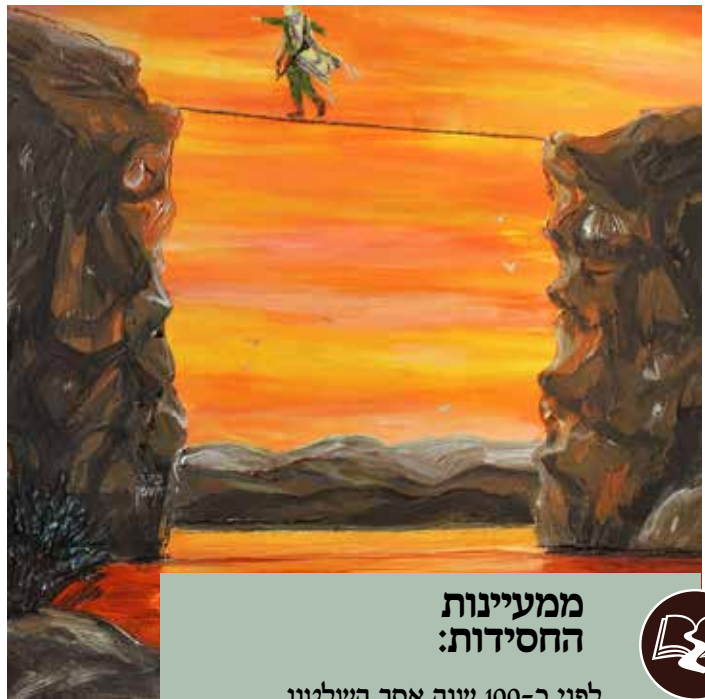
אך היצר בא וטוען: הלא כבר כשלת ונפלת, ולכן אתה אבוד. על כך באה התשובה בהמשך הפסוק: ”ה' מעוז חיי, ממי אפחד”. גם מי שחטא מקבל מהבורא את ה'מעוז' של התשובה, ואז אין לו שום סיבה לחשוש ולפחד.” (הרבי מליובאוויטש - ליקוטי שיחות חלק ט שיחה ב לפרשת כי תבוא)

בר קופרשטיין

בר (24) היה שבויה 738 ימים השתחרר ב"א בתשרי תשפ"ו

יהודי מאמין אינו פוחד

” מגיע אלינו מחבל ומודיע לנו שהוא הורג עכשיו שניים מאיתנו, מתוך השישה, ואנחנו מוזמנים לבחור מי יהיו השניים. בהתחלה אנחנו בטוחים שהוא צוחק, אבל הוא דורך את הנשק שלו ומכוון לעברנו... אמרתי לו שאני לא מפחד והכרזתי ”שמע ישראל ה' אלוקינו ה' אחד”. הרגשתי שאני בידי בורא עולם. בסוף, ברוך השם, כולם נשארו בחיים.

ממעיינות החסידות:

לפני כ-100 שנה אסר השלטון הקומוניסטי ברוסיה את הרבי השישי של חב"ד, רבי יוסף-יצחק שניאורסון, בעוון הפצת יהדות.

במהלך החקירות הצביע החוקר על אקדה ואמר: ”הצעצוע הזה גרם להרבה אנשים לשנות את דעתם!”.

הרבי ענה לו: ”הצעצוע הזה יכול להפחיד מי שיש לו שני אלים ועולם אחד, אבל מי שיש לו אלוקים אחד ושני עולמות – ה'צעצוע' הזה אינו מפחיד אותו.

(רבי יוסף יצחק שניאורסון מליובאוויטש - רשימת המאסר)

סשה אלכסנדר טרופנוב

סשה (29) היה שבוי 498 ימים, השתחרר ב"ז בשבט תשפ"ה

הגעתי לעצמי, לעצם נשמתי

בשבי נשארתי בלי שום דבר חומרי, אך דווקא שם, תוך חיפוש אחרי כוח שיחזק אותי, גיליתי שהוא נמצא כבר בתוכי.

הרגשתי צורך חזק להתחבר לכוח עליון, גבוה ממני. מצאתי את עצמי מתחיל להתפלל, במילים שלי, ולדבר עם בורא עולם בצורה הכי פשוטה. הרגשתי שזה נותן לי כוחות גם בתקופות החשוכות ביותר.

ממעיינות החסידות:

"האלשיך פירש שהציווי לאברהם אבינו "לך לך" פירושו – שיגיע לשורש ומקור נשמתו, כפי שהיא למעלה.

דהנה הנשמה המלובשת בגוף היא רק הארה מעצם הנשמה שנשארת למעלה, ועל ידי התעוררות הארת הנשמה בתורה ומצוות בעבודה שבלב בהתמסרות מקירות הלב, מגיעים לעצם הנשמה. וזהו "לך לך – לעצמך", שהוא עצם הנשמה".

(רבי יוסף יצחק שניאורסון מליובאוויטש - ספר המאמרים תש"ב עמוד 50)

איתן הורן

איתן (39) היה שבוי 738 ימים, השתחרר בכ"א בתשרי תשפ"ו

עיצומו של יום

אמרתי לעצמי שהפעם אני צם את יום כיפור כמו שצריך. פעם ראשונה בחיים שצמתי. והנה לא עבר כלום זמן ואני פה.

ממעיינות החסידות:

"ההתקשרות של בני ישראל עם הקב"ה היא התקשרות עצמית, של עצם הנשמה עם עצמותו יתברך. ולכן 'עיצומו של יום מכפר', שכן ביום הכיפורים מתגלית אצל כל יהודי ההתקשרות העצמית שבעצם הנשמה עם הקב"ה".

(הרבי מליובאוויטש - לקוטי שיחות חלק ד, יום כיפור)

האדקטרה
שבת

בר מים אלקטרה
שבת למהדרין
מים חמים וקרים לכל השבת

2,490 ₪ במקום 2,790 ₪
ההנחה תנתן בהצגת קוד קופון: KAROV

סוף שנה **מיחסי חשמל**
חיסול מלאי 2025

עד גמר המלאי בסניפים ובאתר | לפחות 30 יחידות למכירה
מימוש קופון אחד ברכישה | קופון אחד ללקוח | אין כפל קופונים | בכפוף לתקנון המבצע המופיע בחנויות

שלם וקח עוד היום אצלך בבית

מיחסי חשמל

הרשת הזולה והמשתלמת בישראל

סוף שנה

חיסול מלאי 2025

NAKASUMI 85" **4K ULTRA HD SMART TV**

NE-85FLED

1,990 במקום 2,590

SAMSUNG 43" מסך **43"**

UE43F6000F

990 במקום 1,175

TELEFUNKEN 49" מסך **49"**

TLEDDS-49 14

690 במקום 990

Haier 43" מסך **43"**

43H5F

690 במקום 990

JVC 32" מסך **32"**

LT-32N3160

299 במקום 399

LG 75" **AI בעברית**

LG QNED 2025

75QNED70A6A

3,090 במקום 3,990

SAMSUNG 70" מסך **70"**

UE70U8000F

2,490 במקום 2,990

SENSOR 75" **75"**

NE-75FLED

1,790 במקום 2,190

4K ULTRA HD SMART TV 65" **65"**

NE-65FLED

1,390 במקום 1,690

SENSOR 55" **55"**

NE-55FLED

990 במקום 1,290

NEON 100" מסך **100"**

NE-98FLED

3,890 במקום 4,990

Lenovo מחשב נייד

IdeaPad Slim 3 15IRH10

1,739

ASUS מחשב נייד

Vivobook Go 15 E510KA-BQ1179WS

977 במקום 3,749

acer מסך מחשב גיימינג 27"

Nitro KG271 X1

599 במקום 629

acer מסך מחשב 23.8"

SA242Y

299 במקום 399

SONY SONY PLAYSTATION 5 SLIM

1,439 במקום 2,039

Meta Quest משקפי מציאות מדומה

Quest 3S 128GB

1,190 במקום 1,399

Falco קורקינט חשמלי Falcon A10

999 במקום 1,090

hp מחשב ניח HP EliteDesk 800 G2

680 במקום 729

SENSOR מקרן קול אלחוטי ערוצים 2.0

SBSR1

129 במקום 399

dyson שואב אבק אלחוטי SV25 V8 ADVANCED

1,190 במקום 1,490

ECOVACS שואב אבק חובטי DEEBOT N20E

890 במקום 1,150

מקרן וידאו חכם הקרנה בגודל של 130 ע"א אינץ' Home Cinema F300

299 במקום 499

KiDi KIDI DAY Watch 4G שעון חכם לילדים

89 במקום 129

baseus אוזניות אלחוטיות Bowie E18 TWS IPX4

49 במקום 99

אלקטרה
מקרר 4 דלתות
אלקטרה
נפח ענק
600 ליטר
EL685PB
במקום 4,890 ₪
3,950 ₪

אלקטרה
מקרר SBS
דלת מול דלת
622 ליטר
EL6460DI
במקום 3,990 ₪
3,790 ₪

SAMSUNG
מקרר מקפיא
עליון סמסונג
420 ליטר
RT42CG6004WW
במקום 2,790 ₪
2,490 ₪

מקרר 4 דלתות
421 ליטר
NE-IX4500NF
במקום 2,190 ₪
1,770 ₪

NAKASUMI
מקרר
מקפיא עליון
217 ליטר
NAK-DF260S
במקום 799 ₪
699 ₪

Whirlpool
מכונת כביסה
פתיח חזית
1-8 ק"ג
ווירלפול
FFB 8258 BV IL
במקום 2,190 ₪
1,790 ₪

אלקטרה
מכונת כביסה
פתיח חזית
1-10 ק"ג
אלקטרה
EL100
במקום 1,590 ₪
1,450 ₪

מכונת כביסה
פתיח חזית
1-7 ק"ג
במקום 899 ₪
777 ₪

מייבש כביסה
פתיח חזית
1-8 ק"ג
קונדנסור
8 ק"ג
MAD-80SSC
במקום 1,089 ₪
990 ₪

אלקטרה
מייבש
כביסה
אלקטרה
7 ק"ג
במקום 749 ₪
649 ₪

BOSCH
מדיח כלים
12 מערכות
כלים
בוש
SMS2ITW04E
במקום 2,490 ₪
1,990 ₪

BOSCH
תנור
אפיה בנוי
נירוסטה
בוש
כולל מסילות
טלסקופיות
HBF534ES0Q
במקום 2,190 ₪
1,990 ₪

תנור
אפיה
בנוי
סנסור
SNCR6500BLK
במקום 769 ₪
599 ₪

SIEMENS
כיריים
קרמיות
4 מוקדי
בישול
60 ס"מ
גרמניה תוצרת
E161RBE88E
במקום 1,190 ₪
949 ₪

SENSOR SNHG-7515X
כיריים 5 להבות נירוסטה
נכנס בחור
סטנדרטי
במקום 599 ₪
499 ₪

מקפיא
6 תאים
רחבים
ועמוקים
NAK-216 NFW
במקום 999 ₪
799 ₪

magimix
מעבד מזון
מג'ימיקס
CS3200CMSE
במקום 1,090 ₪
799 ₪

NUTRI NINJA
מעבד מזון
ניג'ה ענק
יוצמתי
NINJA
PRO BN653
במקום 549 ₪
399 ₪

Sauter
מיקסר
עוצמתי
קערה 12 ליטר
סאוטר
KMS9912
במקום 899 ₪
699 ₪

Gold Line
סיר טיגון ללא
שמן 1.8 ליטר
ATL-9800
במקום 129 ₪
89 ₪

NESPRESSO
מכונת קפה
נספרסו
מקציף
Essenza
Mini
A3NC30-IL-BK-NE
במקום 749 ₪
599 ₪

אלקטרה
מכונת קפה
אספרסו קפסולות
CM-C01
במקום 399 ₪
299 ₪

אלקטרה ELM720GTB
מיקרוגל 20 ליטר
אלקטרה
במקום 249 ₪
199 ₪

אלקטרה
סוסטר אונגן
אלקטרה
23 ליטר
במקום 250 ₪
199 ₪

אלקטרה
כירה חשמלית
קרמית כפולה
8202A
במקום 249 ₪
199 ₪

אלקטרה
קוצץ מזון
משולב 1-4
BL-816
במקום 190 ₪
149 ₪

אלקטרה
מוט בלנדר
משולב 1-4
EHB-1200
במקום 129 ₪
99 ₪

Gold Line
מיקסר ידני
בטיס +
ATL-206
במקום 79 ₪
49 ₪

SENSOR
סוסטר לחיצה
SE-616P
במקום 79 ₪
49 ₪

Tefal
מגהץ אדים
טפאל
1200W
FV1941
במקום 110 ₪
89 ₪

SAMSUNG
שואב אבק
אלחוטי
סמסונג
Jet 65
במקום 1,290 ₪
799 ₪

mi
שואב אבק
אלחוטי נטען
Xiaomi Vacuum
Cleaner G20 Lite
במקום 549 ₪
349 ₪

Tefal
מגהץ
קיטור
טפאל
SV6116
הספק 2200W
משאבת מים 5.3 בר
במקום 549 ₪
399 ₪

PHILIPS
מכונת גילוח
חשמלית
לשימוש יבש
S1134/00
במקום 125 ₪
99 ₪

טריימר משולב
מכונת תספורת
לגוף 2-1
GT-200
במקום 99 ₪
69 ₪

שעות פתיחה: בימים א'-ה': 09:30-22:00 שישי וערב חג: 09:00-14:30 מוצאי שבת וחג: חצי שעה מצאת השבת עד 22:30

PAYNGO.CO.IL

*5018

בתוקף עד- 22.12.25 או עד גמר המלאי, המוקדם מביניהם | ט.ל.ח. | מינימום מלאי 10 יחידות, בכפוף לתקנון המופיע בחנויות | המחיר הקודם של המוצר שבמבצע היה בתוקף לפחות יום | אין כפל הנחות ומבצעים

שלם וקח עוד היום אצלך בבית

מיחסי חשמל

הרשת הזולה והמשתלמת בישראל

חורף חם

התחייבות למחיר הזול ביותר!!

מייבשי כביסה, תנורי חימום, רדיאטורים, מפזרי חום

מזגנים

ELECTRA TADIRAN
TORNADO FAMILY ELCO

החל מ-
₪699

התחייבות למחיר הזול ביותר!!

החל מ-
₪488

התחייבות למחיר הזול ביותר!!

מייבשי כביסה

Miele SAMSUNG LG SIEMENS
אלקטרה BOSCH Whirlpool
Blomberg Midea ZANUSSI

DeLonghi

שמיכת פוך זוגית מתנה בשווי 299 ש"ח

רדיאטור RADIAS דלונגי

בטיחותי לחדרי ילדים 7 שנות אחריות

8 צלעות TRD-40820 ₪669
10 צלעות TRD-41025 ₪789
12 צלעות TRRS1225 ₪777

אלקטרה

רדיאטור שמן מוגן דיגיטלי אלקטרה

פאנל דיגיטלי טאצי נולל הפעלה מרחוק ע"י WI-FI

9 צלעות TRD-40820 ₪349 | 11 צלעות HD9113W-L9QL ₪379

אלקטרה

רדיאטור 9 צלעות אלקטרה

HD984-R9Q ₪199

Homex

תנור חימום מסתובב עם שלט רחוק ואפליקציה

₪279

אלקטרה

קמין דקורטיבי חשמלי

₪249

SF-1816ME

NAKASUMI

פטרית חימום טלסקופית חשמלית הלוגן 3000W

מחיר להיט!

ZHQ1821SH

₪333

Homex

מזגנית חימום עם שלט רחוק ואפליקציה 2000W

₪219

Homex Warmio

אלקטרה

תנור חימום קוורץ עיצוב אח אפקט

₪189

LX-2020

SENSOR

מקרן חום תלייה 3000W

₪179

SE-C51-30

SENSOR

SENSOR

קמין חימום מעוצב חשמלי 1500W

₪99

SE-15C

SENSOR

מתקן לייבוש כביסה

₪39

70916

SENSOR קונוקטור 2000W

₪79

SE-DL01

Gold Line

מפזר חום לאמבטיה עוצמתי 2200W

₪77

ATL-137

SENSOR

תנור ספירלות עומד

₪59

SE-HH7P

SENSOR

תנור חימום לאמבטיה

₪49

SE-RH03

SENSOR

SENSOR

מפזר חום עומד/שוכב 2000W

₪39

SE-FH03

SENSOR

תנור חימום קוורץ

₪29

SE-06S

שעות פתיחה: בימים א'-ה': 09:30-22:00 שישי וערב חג: 09:00-14:30 מוצאי שבת וחג: חצי שעה מצאת השבת עד 22:30 בתוקף עד- 22.12.25 או עד גמר המלאי, המוקדם מביניהם | ט.ל.ח. | מינימום מלאי 10 יחידות, בכפוף לתקנון המופיע בחנויות | התחייבות למחיר הזול ביותר כנגד כל הצעת מחיר רשמית על אותו הדגם ובאותם תנאים | אין כפל הנחות ומבצעים | התמונות להמחשה בלבד

חיפשתי אור, מצאתי אוצר

יום ויום יכול וראוי לו להיות מואר מאותה הנקודה המאירה הטהורה. וממשיך בעל התניא:

והנה כל אדם מישאל, יהיה מי שיהיה, כשיתבונן בזה שעה גדולה בכל יום, איך שהקב"ה מלא ממש את העליונים ואת התחתונים ואת השמים ואת הארץ ממש, מלוא כל הארץ כבודו ממש, וצופה ומביט ובוחרן כליותיו וליבו וכל מעשיו ודבוריו וכל צעדיו יספור - אזי תיקבע בלבו היראה לכל היום כולו; כשיחזור ויתבונן בזה, אפילו בהתבוננות קלה, בכל עת ובכל שעה, יהיה סור מרע ועשה טוב במחשבה דבור ומעשה, שלא למרות חס ושלום עיני כבודו אשר מלוא כל הארץ, וכמאמר רבן יוחנן בן זכאי לתלמידיו, כנ"ל. וזהו שאמר הכתוב: "כי אם ליראה את ה' אלהיך ללכת בכל דרכיו", שהיא יראה המביאה לקיום מצוותיו יתברך בסור מרע ועשה טוב, והיא יראה תתאה הנ"ל. השעה הזו שאנחנו מוצאים בה את היראה האמיתית הטהורה, היא כמו נרות החנוכה. היא פך שמן טהור שמתוכו אפשר להדליק שוב ושוב. אנחנו חוזרים אל האור הזה, ובהתבוננות קלה, נוגעים באור ומאירים עוד. נוגעים בידיעה הזו ומחיים את הפעולות המעשים והמחשבות. נר קטן נדלק, יראת ה' עומדת לעד, ומכוחו עוד נר ועוד נר, עוד מעשה ועוד מעשה, עוד פלא ועוד פלא מתרחש. עדי תאיר ארץ מכוודך נגילה ונשמחה בך.

בואי להעמיק
בלימוד התניא
בתכנית
ייחודית
וירטואלית

לע"נ גבריאל אברהם בן
רחל אזרד

חנוכה. שמונה ימים שבהם כל המציאות עולה מעל הזמן. אנחנו כביכול הכי כאן, זה החג הכי 'קל'. חצי שעה מול הנרות, הלל - וזהו. מה זה לעומת פסח, ואפילו פורים, החג דרבנן הנוסף... כולו עשייה מבוקר עד ליל. והנה חנוכה. נר קטן, אור זך, בהירות פשוטה.

אלה ימים שבהם קורה משהו נפלא מאוד. העולם כמנהגו נוהג, הכל ארצי ויומיומי, ועם זאת, דווקא לשם מאיר האור העליון ביותר, אור הגנוז לצדיקים. חצי שעה בכל יום, יש אור מעולם אחר. כל מי שהביט בשלהבות יכול להרגיש זאת בחוש. איזה אור. איזה נצח. איזה געגוע. איזו תקווה.

אבל האור הזה, האור הגנוז הזה, הוא לא תמיד קל לפיצוח. זאת אומרת, בתור עם ישראל, שראשנו מעלה ורגלינו בארץ, שאנחנו חולמי חלום ויורדים עד בירא עמיקתא כדי להעלות משם ניצוצות ולגלות משם גאולות - אנחנו מתבקשים, מוזמנים, לגלות אור אינסוף בתוך המציאות ממש. וזה לא תמיד קל. איך מושכים את האור הזה עד לכאן? איך חיים אינסוף בתוך סוף?

לא סתם, כידוע, כל הלכות חנוכה מגלות לנו את הסודות הללו - אור ה' מאיר בחנוכה מתחת לעשרה טפחים, מאיר במקומות שברוך כלל אין שכינה שורה בהם, אבל דווקא האור העליון הזה, האור שנגנוז לעתיד לבוא, מזכיר ומגלה לנו שלהכל יש תיקון.

אבל איך מגיעים לאור הזה?

איך מתחברים אליו בחיים שלנו?

ובחנוכה, עוד יותר?

אומר בעל התניא (פרק מב):

ומכל מקום בקושי ובחזקה, שתחזק מאד מחשבתו באומץ ויגיעה רבה ועומק גדול, להעמיק בגדולת ה' שעה גדולה, בוודאי תגיע אליו על כל פנים היראה תתאה הנ"ל, וכמו שאמרו רז"ל: "יגעתי ומצאתי - תאמיני", וכדכתיב: "אם תבקשנה ככסף וכמטמונים תחפשנה אז תבין יראת ה'". פירוש, כדרך שמחפש אדם מטמון ואוצר הטמון בתחתיות הארץ, שחופר אחריו ביגיעה עצומה, כך צריך לחפור ביגיעה עצומה לגלות אוצר של יראת שמים הצפון ומוסתר בבינת הלב של כל אדם מישאל, שהיא בחינה ומדרגה שלמעלה מהזמן, והיא היראה הטבעית המסותרת הנ"ל.

לכל אחד מישראל יש יראה בלב. לכל אחד מאיתנו יש ידיעה של גדלות ה', ורצון לעשות הכל כרצונו, בתוך כל אחד יש נקודה שיודעת. שמכירה את קונה. אבל הנקודה הזו נעלמת, היא מכוסה במהלך היומיום. אם מצד הנפש הבהמית, זו שפוגשת את העולם וכל כך מושפעת ממנו, ואם מצד טרדות היומיום.. אז מה עושים? אומר בעל התניא - "להעמיק בגדולת ה' שעה גדולה". למצוא זמן, להתעמק, להתבונן, להשקיע את הרעש ולפתוח את הלב.

ואיזה פלא זה, שבחנוכה, אנחנו ממש מתבקשים חצי שעה לא לעשות, ובמיוחד הנשים. לא לעשות, לשהות, להתבונן, לחכות. ומול השלהבות מתגלה לנו יראת ה'. הרי מה היה השמן הטהור הזה? מה היה הכד הקטן שנתגלה לאחר יגיעה עצומה ועצם מציאותו הוא שמחה גדולה כל כך. תמיד ישנו בוודאי!

השמן הטהור הוא סימן לדעת הטהורה. ליראת השמים הטהורה. בימים ההם ובזמן הזה שוטפים את העולם רוחות זרות, דעות זרות ומחשבות זרות. ואנחנו יושבים מול הנרות, מול השמן - אותיות נשמה - ומכוונים את הדעת. מחפשים את הטהרה, לא מוותרים על החיבור פנימה. החידוש הענק שנמצא פך שמן טהור, הוא הגילוי העצום ש"יראת ה' טהורה עומדת לעד". יש יראת ה' טהורה, והיא קיימת לעד, נקודה בלב של כל יהודי ויהודי. ואם נשב ונתבונן, נחפור ונתאמץ, נגלה אותה זורחת לקראתנו, מאירה במלוא יופייה והדרה. אבל לא רק זה. מתוך אותה נקודה שנתגלה, נשאב כוח להאיר את הימים, כל

השבוע במעיינותיך

ערבים פתוחים לקהל הרחב

תפנית

שיעור עם חיה ולס
שיעור עם תהילה קץ

בית
מדרש
ירושלמי

מדרשת מעיינותיך ירושלים | שני · 19:00

סדנא עם חני בסטומצקי
שיעור תניא עם מתילדה חיות

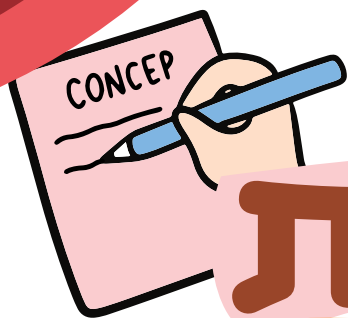
בית
מדרש
בנפר

מדרשת מעיינותיך כפר חב"ד | שלישי · 19:30

שיעור חסידות עם הרב אמחיה אבן ישראל
התוועדות ליל שישי עם צרי חזני

נביעה
בית מדרש
לנערות

מדרשת מעיינותיך ירושלים | חמישי · 17:00

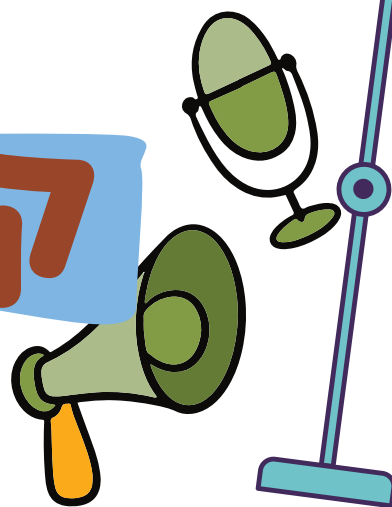

היצירות

הללו

קודש

הן

היוונים ירדו ממפת ההיסטוריה, אבל **התרבות שהם שאירו לא ממש נעלמה אתם**. לכבוד החג המסמל את השחרור מתרבות יוון וכוחו של האור בסילוק החושך, קיבצנו שלושה יוצרים - **הרב ליאור אנגלמן, יעל קבסה ורחלי מושקוביץ** - שמפיחים ניצוצות של אמנות-אמונית מכבשן הקליפות. השינוי כבר מתרחש, אבל יש עוד הרבה עבודה של טיהור המקדש • **מי לה' אלי**

יעל בנימין

בראשית משתמש בעולם של סיפורים, דוד המלך כותב שירה. יצירה יכולה לשרת את הקדושה בצורה הטובה ביותר, ויכולה גם לשרת את הפך הקדושה, הכל תלוי בתוכן. "ברגע שמגבילים את התוכן של היצירה", הוא מסביר, "מצד אחד זה יכול להיראות לא אמין, מצד שני, זה בדיוק האתגר: להצליח להיות אמין למרות המגבלות. בשביל להצליח במשימה הזו צריך לכתוב בצורה יצירתית ועמוקה יותר. למשל כשכותבים על זוגיות ועושים את זה בצורה פרוצה, זו הדרך הקלה והשטוחה. אבל לכתוב על זוגיות בצניעות ולהעמיק בה, זה אתגר הרבה יותר גדול, שמביא ליצירה הרבה יותר עמוקה".

"לפני כמה שנים פנו אליי מגוף תל אביבי כלשהוא להעלות ערב לקראת ליל הסדר עם איזשהו סטנדראפיסט", הוא נזכר בסיפור

בחורה אשכנזייה ובחור תימני בימי העלייה לארץ, שרוצים להתחתן והמשפחות שלהם מתנגדות בכל תוקף. הסיפור הזה זכה בתחרות הסיפור הקצר של "מקור ראשון", וגרם לי להבין שהקב"ה נתן לי מתנה, וממתנות לא מתעלמים".

כשאני שואלת את הרב ליאור איך זה לקחת כלים שאינם מהקדושה ולהשתמש בהם בקדושה, הוא מבקש לכפור בשאלה. "אם נדבר על יצירה של קולנוע למשל, אז זה באמת כלים של חול, אבל אני כותב סיפורים ושירים, אלו כלים ששימשו מאז ומתמיד את עולם הקודש. המדרש אומר: "רצונך להכיר את מי שאמר והיה העולם? לך אצל דברי ההגדה". אי אפשר לספר את הקב"ה במשפט, זה חייב להיות בסיפור, כדי להשאיר סוד ואינסופיות. מדרש רבה זה סיפורים, ספר

"הסיפור שלי עם הכתיבה נוצר באופן מוזר ביום כיפור אחד, כשהתפלתי בבית הכנסת האשכנזי ביישוב פסגות", מספר הרב ליאור אנגלמן, סופר, תושב כפר סבא וראש בית המדרש הקהילתי בעיר. "זו הייתה תפילה נעילה, והרגשתי שהתפילה הזאת, כשמה כן היא, הייתה לי נעולה מכל הכיוונים. לא הצלחתי להתכוון ולהתבטא. אחרי כמה דקות 'ערקתי' לבית הכנסת הספרדי, ומשהו במעבר הזה מאימת הדין לחדוות הדין פתח לי איזה שער. במוצאי יום כיפור, שברתי את הצום עם חצי קרואסון וכוס מים, אמרתי לאשתי: "אני יודע שצריך לבנות סוכה, אבל אני הולך עכשיו ואחזור בעוד שעה. לקחתי דף ועט, הלכתי לבית הכנסת שבו התפללתי באותו יום, והתחלתי לכתוב סיפור. למרות שהייתי בבית כנסת ספרדי, כתבתי סיפור על

תשאל, הקמנו להקה, איזה יופי! הוא אמר: "כן, שמעתי, זה היה נשמע זוועה". שאלתי אותו: "למה? אנחנו עושות את זה מגניב, יש אנרגיות וכיף לנו". הוא אמר לי: "אני אלמד אתכן איך לנגן ביחד". הייתה כאן חוכמה שלא הכרתי בכלל".

"עם ההתקדמות, התחלתי לחפש יותר ויותר מורי דרך, מנחים או מודלים. לא היה אז אינטרנט, ולא הייתה דרך למצוא מקורות השראה וכלים. זה דרש ממני לכתת רגליי, לנסוע ולחפש אנשים. יום אחד ברחתי עם חברה שלי מהאולפנה 'לעולם התרבות הגדול', היא אומרת בחיך, 'נסענו לאיזשהי חתונה, כדי לראות איך הם מנגנים ביחד, מה התפקיד של כל כלי, המטרה שלנו הייתה ללמוד איך עובדים ביחד. זה היה מבחינתי 'הבריחה הגדולה מהעולם הסגור והשמור', בשביל ללמוד את השפה של המוזיקה".

כשסיימתי את שנות התיכון, יעל רצתה להתמקצע בתחום, אבל לא מצאה מסגרת שהיא מצד אחד מקצועית, ומצד שני תואמת את הערכים שלה. "ידעתי שהמוזיקה היא תשוקה כל כך גדולה אצלי, שהיה בי פחד שכשאני אפגוש מקום כזה שנותן את הכלים, אז אני 'אעוף' על המוזיקה עד הסוף ותהיה לי מוזיקה מעולה, משובחת ומקצועית, אבל יהיה לי רק את המוזיקה. חיפשתי מקום שיעזור לי לשמור על השייכות שלי, על הקשר לעבודת ה', ולא מצאתי. זה היה או ללכת למקומות שבהם יש מוזיקה ושפה אמנותית מפותחת ומקצועית, אבל בלי טיפת קשר ליהדות, או מקומות שלימדו דברים כמו ניצוח מקהלות או הוראת מוזיקה, וזה לא עניין אותי. רציתי ממש לנגן וליצור במלוא העוצמה". בלית ברירה יעל זנחה את החלום בצד, והלכה ללמוד אמנות ותקשורת חזותית. "זה תחום שגם עניין אותי, והיום משרת אותי מצוין, אבל זו הייתה בחירה של בדיעבד, ובמקביל המשכתי גם להתעסק במוזיקה".

"במהלך לימודי האמנות, תמיד היה אפשר למצוא ביצירות שלי איזה כלי נגינה. יום אחד עשיתי עבודה מסוימת, והמרצה עבר בין העבודות ונעצר על העבודה שלי. הוא הסתכל עליה, הסתכל עליי, הסתכל שוב על היצירה, ואמר לי: "את צריכה להתעסק במוזיקה". זה היה מבחינתי הלם, שהוא פשוט זיהה את מה שהלב שלי מדבר. ובגלל שחיפשתי כל כך הרבה זמן אנשים שילמדו אותי את החוכמה הזאת בלי שאני אאבד את עולם התוכן ואת השייכות שלי, הרגשתי שהבחירה בלימודי אמנות הייתה בחירה של בדיעבד שהתבררה כנכונה לכתחילה. כשהייתי בת שלושים עם שלושה ילדים, נפתח בית הספר למוזיקה 'מזמור', יעל מתארת את הצעד הבא. "עד אז המוזיקה נשארה עיסוק צדדי וחיכתה לשעת הכושר שלה, וברגע ששמעתי על פתיחת המקום החלטתי ללכת

**יש דברים שאני
כאמן ירא שמים
לא אכתוב אותם,
ואנשים יכולים
להסתכל מבחוץ
ולהגיד: "זה בגלל
שהקדוש ברוך הוא
לא מרשה לו", אבל
זה לא נכון, אני לא
אכתוב תכנים לא
ראויים כי העולם
הרוחני שלי הוא
חלק ממני**

סביב בית מדרש. כמוכן שלא היו בבית עיתונים או טלוויזיה, אפילו רדיו בקושי שמענו, לא הייתה חשופה לתרבות הכללית בשום צורה, ובאופן טבעי השפה התרבותית שלי הייתה מאוד פשוטה. המורה שלימדה אותי חלילית וחצוצרה, הייתה משמיעה לנו קצת יצירות קלאסיות, אבל מה ששמענו בבית נע על הסקאלה שבין אריק איינשטיין לאברהם פריד. כשגדלתי ושכללתי את הכלים, גיליתי שיש עולם אינסופי של תרבות, מוזיקה, תיאטרון, קולנוע ועוד הרבה תחומים. המון עושר, שפות וסגנונות, והרבה יוצרים שלא הכרתי". אבל למרות חוסר ההיכרות, התשוקה ליצירה תמיד בערה בה. "הרגשתי שבמוזיקה יש איזה סוד שכל הזמן מושך אותי אליו".

"כשהייתי בתיכון למדתי תופים", היא מספרת. "אני זוכרת שהאנרגיה של התיפוף הייתה מאוד מרדנית ואגרסיבית, כאילו כל מה שרציתי לצעוק לעולם ולהטיח בו, קרה דרך הנגינה. אבל גם אז, כל מה שעשינו עם המוזיקה זה להקה של הרקדות באולפנות. לא היו אז הרכבי נשים בכלל, וזאת היתה ממש בשורה. כשהתחלנו להתאמן כלהקה, המורה שלי לתופים שהיה גר באזור שמע אותנו מנגנות. הגעתי אליו אחרי החזרה הראשונה שלנו, ואמרתי בהתלהבות: "אל

שמחיש

את הרעיון.

"המטרה הייתה להרים

אירוע שכולל גם עומק וגם הומור, מיץ אלטרנטיבה שתתאים גם לקהל חילוני, מהזווית החילונית והדתית, הרצינית והמצחיקה. נפגשנו בבית שלו בתל אביב והחלטנו שבמקום לתכנן, פשוט נזרום. ישבתי איתו ודיברנו על המון דברים אחרים, ורגע לפני שיצאתי מהבית שלו נזכרתי להגיד דבר חשוב: "אם אני עולה איתך על אותה במה, אז זה בלי גסויות". הוא ענה לי: "אבל אמרנו ערב רציני ומצחיק, בלי גסויות זה לא מצחיק". אמרתי לו: "לא. בלי גסויות, צריך להצחיק יותר לעומק. אתה כבר אמן מספיק שנים שאתה לא צריך לרדת למקום הנמוך הזה כדי להצחיק".

"אני רואה את הגישה הזו כנכונה באופן כללי לגבי יצירה", הוא מרחיב: "יש דברים שאני כאמן ירא שמים לא אכתוב אותם, ואנשים יכולים להסתכל מבחוץ ולהגיד: "זה בגלל שהקדוש ברוך הוא לא מרשה לו", אבל זה לא נכון, אני לא אכתוב תכנים לא ראויים כי העולם הרוחני שלי הוא חלק ממני. למשל, כתבתי עכשיו ספר בשם 'סולם גנבים', שמספר על משפחת פשע, ולמרות שזה אולי נשמע לא אותנטי, אין קללה אחת בכל הספר".

ביחד עם הערך הרב שהוא נותן ליצירה יהודית המחוייבת להלכה, הרב ליאור סובר שיש לנו גם הרבה מה לקבל מהציבור החילוני בתחום הזה. "אני מוציא את הספר שלי בהוצאה לאור שאני מניח שכמעט כל העובדים בה הם חילונים, ותפיסת העולם שם היא בוודאי כזו. אחד הדברים שפגשתי שם שאני חושב שהעולם הדתי צריך ללמוד אותו, זה העניין של המקצועיות עד הקצה. בגלל שהם רואים ביצירה דבר מקודש ובעל ערך, הם מתייחסים אליה בשיא הרצינות. עד שזה לא יהיה מדויק זה לא יצא לאור. שמעתי פעם על מוזיקאי שעבד על שיר", הוא מביא דוגמא נוספת, "והיה חסר לו צליל של איזו קרן יער מיוחדת, שנמצאת רק באפריקה. אז הוא עצר את כל העבודה, ונסע להביא את קרן היער הספציפית הזאת. אני הייתי שמח שגם אנחנו כציבור נאמץ את ההתייחסות הזו, מתוך מחויבות להביא אור גדול לעולם דרך הכלים של היצירה".

רואים את הקולות

יעל קבסה, תושבת בני דקלים, היא מוזיקאית ויוצרת רב תחומית, ולמרות שהיום המוזיקה היא ממש חלק ממנה, הדרך לשם לא הייתה קלה ומובנת מאליה. "גדלתי במקום שהוא ממש חממה תורנית, ביישוב שנבנה

לצפות בהצגה בתל אביב והרגשתי נטע זר", היא נזכרת. "כשהבוסות על הבמה כבר עזעה אותי מדי, קמתי ויצאתי. נפלטתי אל הרחוב הצבעוני והסואן, ישבתי ברחבה של 'הבימה' ותהיתי: "תל אביב, מכילת-כל שאת, יש בך מקום לכולם, אין לך מקום גם לעולם שלי?" אולי זו הייתה תחושת החוסר שבת המודע דחפה אותי ליצור, ואולי תחושת ההחמצה הנלווית לעובדה שהמדיה החזקה הזו משרתת בעיקר צד אחד של המציאות". כך או כך, אותו רגע מכונן בלב תל אביב גרם לרחלי לעשות את מה שהיה נראה ככלתי אפשרי.

ביחד עם העוצמה שבהגשמת חלום ילדות, הבחירה בתחום הלא-שגרתי של היצירה מזמנת לאורך כל הדרך גם אתגרים רבים. "יש שאלות שהן מול עצמי, סביב המינון והאיזונים בין משפחה ליצירה למשל, ויש גם אתגרים בשטח כמו אולמות שסירבו לתת לנו במה כי ההצגות הן לנשים בלבד, כולל פסטיבל מיוחד לנשים שדרש שנפתח את ההופעה לקהל מעורב. בכל המקרים האלה בחרנו להפסיד את ההזדמנות העסקית והפרסום, ולהרוויח נאמנות לערכים שלנו. יש גם עבודה מול רשויות או גורמים שמחפשים את המסחרי והמוכר ופחות את האמנותי, וזה דורש ללכת על חוט דק בין נאמנות ליצירה לבין נגישות לקהל. אתגר נוסף הוא משוכת התקצוב הממשלתי שכיום מופנה בעיקר לאזורים אחרים. בשנתיים האחרונות התיאטרון כמעט ולא פעל עקב מילואים או גיוס אנשי צוות", היא מוסיפה עוד אתגר לרשימה, "כמו בקורונה, ענף התיאטרון היה הראשון להיסגר והאחרון להיפתח. בשנתיים האלה הצורך ליצור בעבע בי, אם לא על הבמה אז דרך המילים, והיצירה פרצה ממני דרך טקסטים ושירים".

"בתחילת דרכו של התיאטרון קיבלנו הרבה סירובים", היא מוסיפה לספר, "ובתוך התקופה הזו זכינו לחיזוק משמעותי, כשכנס בניין שלם ראה אותנו באופן חיובי ונתן לנו עדיפות כיצירות שנאמנות להלכה, ושם זכינו לראשונה לבמה גדולה עם ההצגה הראשונה של שני שח"ם ושלי. מאז יש לנו את הזכות להופיע בבניין שלם מדי קיץ, ויש לנו עד היום הכרת הטוב כלפיהם על שהיו הראשונים לפתוח לנו דלת".

לפני כארבע שנים רחלי זכתה בפרס ממשלתי בעקבות ספר שהוציאה לאור. "אחרי הזכייה התראיינתי לתוכנית רדיו בנושא תרבות, ולמרות שהנושא המרכזי היה הספר הגענו גם לתחום התיאטרון, והמגיש חזר שוב ושוב על אותן שאלות, בצורה נוקבת: למה את מופיעה רק בפני נשים? את מדירה גברים מצריכת תרבות! הייתי צריכה לברור בזהירות מילים כדי להסביר את הדברים באופן שיתקבל על הלב. מעבר לנאמנות להלכה, הייתי צריכה לחשוב טוב איך להסביר על מקדש פנימי ועל שמירת הגבול שנמצא בדלת הבית, בעידן שבו הכל פרוץ לרשות הרבים".

זאת הייתה הנקודה שפתאום התהפך לי קצת הראש, ואמרתי לעצמי: "אני לא עגלה ריקה". יש לי מטען שלם שעד עכשיו חוויתי אותו בתור משהו שסוגר אותי ויוצר דיכוי של כוחות חיים ויצירה, ופתאום הסתובבתי אחורה והסתכלתי מה יש לי על הגב

ויוצר דיכוי של כוחות חיים ויצירה, ופתאום הסתובבתי אחורה והסתכלתי מה יש לי על הגב", היא מתארת באופן מטאפורי, "ואמרתי: "יש פה אינסוף של עומק ושל ניגונים". האסימון שירד גרם לי על להקים ביחד עם חברותיה את הרכב המתופפות 'אנסמבל פעימה', ולהופיע ברחבי הארץ. "הופענו בכל מיני פסטיבלים עם שירי תפילה ופיוטים בסגנון של מוזיקת עולם, זה היה מאוד מיוחד".

מקום תחת השמש

את השם רחלי מושקוביץ, רובכם בוודאי מכירים מעולם הכתיבה והספרות או התיאטרון היהודי. רחלי היא תושבת מעלה אפרים, מנהלת תיאטרון וביה"ס למשחק 'לחישה', כותבת יוצרת ושחקנית, וכמו יעל, גם לה הדרך לשם לא הייתה פשוטה וחלקה. "כילדה תמיד אהבתי לרקוד, להציג ולכתוב, אבל מעולם לא חשבתי שיש לזה מקום בעולם האמיתי של הגדולים, לא היו אז הרבה יצירות שיכולתי לראות בהן השראה וכיוון, והשילוב של להיות אישה-דתיה-מאמינה-רעיה-אמא למשפחה ברוכה-אמנית-יוצרת היה שילוב שאפילו לא ידעתי לדמיין שהוא אפשרי".

"כשהייתי במגמת תיאטרון באולפנה, כחלק מתכנית הלימודים דאז נסעתי פעם

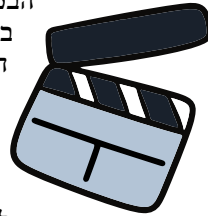
על זה ולהתמקצע. הצטרפתי למחזור הראשון, פגשתי שם הרבה אנשים שהם היום שמות בולטים במוזיקה, כמו יעקב אסרף, מיטל ברכה קרני, ועוד הרבה. אני זוכרת את המתח הגדול שהיה לי בין החיים כאמא צעירה לשלושה ילדים, כולל ילד מיוחד שהופך הכל למאתגר יותר, המחויבות לבית, לזוגיות ולקהילה, לעומת בית הספר וכל מה שהוא הציע לי".

"פתאום נפתח לי עולם גדול, עשיר ומרגש של אינסוף צבעים, סוגים וניגונים וכל כך הרבה דברים שפשוט רציתי לצלול לתוכם ולשכוח הכל. בסוף כל יום כזה הייתי צריכה לאסוף את עצמי, להניח מחוץ לדלת את כל הדמיון, החלומות, התשוקות והניגונים, להיכנס הביתה ולהיות כלי לשרת את מה שהבית צריך. זו הייתה תקופה שהיה בה הרבה מתח, לא רק טכנית. הגעתי בשלב מאוחר ללמוד ולהשתכלל", היא מאירה עוד נקודה משמעותית, "כשהמרצים בבית הספר הם בני גילי, כולם אומנים, מוזיקאים, רווקים, שחיים בתוך המוזיקה בלי לדפוק חשבון לשום דבר אחר. היתה בי הרבה קנאה", היא משתפת בכנות. "קינאתי בכל מי שמגיע עם החופש הזה, בלי שום מחויבות נוספת או דילמות על מה נכון ומה לא, בעוד שאני צריכה לברור טוב את מקומי. הרבה שנים הסתובבתי שם 'עם האף באדמה', עם תחושה שאני עגלה ריקה, שכולם סביבי יודעים איך לדבר בשפה הזאת, ורק אני גוררת כל הזמן את המטען הכבד הזה של תורה ויהדות שלא מאפשר לי לרכוש באמת את השפה של המוזיקה".

התסכול הזה המשיך להיות חלק ממנגינת הרקע של ההתפתחות המקצועית של יעל, עד שהגיע טוויסט בעלילה. "היה לנו קורס על מתופפים ששרים שירי תפילה, מי שלימד אותנו היה רוני עיברין, שמופיע גם בצמאה". ישבנו חבורה של בנות וניגנו בתופים, ואז פתאום הוא אמר: "רגע, זה שירי תפילה שמגיעים מאורוגוואי או מדרום אמריקה, בואו נשיר שירי תפילה שלכם. תלבישו על זה איזה הללויה או מזמור שתבחרו". זה היה סוג של הכלאה, עד שפתאום משהו התעורר בי ואמר: "רגע, אני לא צריכה להלביש מילים. יש לנו עולם מלא של שירים, ניגונים ופיוטים, של סליחות ושל תפילות. זאת הייתה הנקודה שפתאום התהפך לי קצת הראש, ואמרתי לעצמי: "אני לא עגלה ריקה". יש לי מטען שלם שעד עכשיו חוויתי אותו בתור משהו שסוגר אותי

"אנחנו נמצאים בימים שבהם מתעמתים מול תרבות יוון", היא מוסיפה ומקשרת את החוויה שלה מהימים ההם - לזמן הזה, "היוונים ירדו אמנם ממפת ההיסטוריה, אבל התרבות שלהם נשארה ונוכחת מאד, ולכן יש לנו משימה גדולה כיוצרי אמנות ותרבות יהודית. יוון גזרו לעקור את דלתות בתי ישראל כדי לעקר כל צניעות אפשרית, ובסיפור שכתבתי במגזין 'פנימה' של חודש כסלו הרגשתי צורך עז לכתוב על הגזירה הזו. המלחמה הזו של חוץ ופנים ושל גבולות הקדושה - זה מאבק שאנחנו מתמודדים איתו עד היום. בעולם התרבות זה מאבק לא קל, ואני רוצה להיות מהצד שמטרה את המקדש".

הניגון של הנפש הבהמית

ההתמודדויות שרחלי מתארת על המאבקים בין חוץ לפנים, קשורות לא רק למאבקים בין תרבויות, אלא יכולות לבוא לידי ביטוי גם ברבדים פנימיים ודקים יותר של מקומות שונים בנפש. "בהתוועדויות או מעגלי תפילה, פשוט לי", משתפת יעל מעולמות הנגינה. "אני מנגנת מה שהקהל כבר מכיר ורוצה לשיר, אבל כשאני מביאה את עצמי ואת היצירה שלי לעולם, אז מתחיל להתערבב פה הרבה אגו. מצד אחד לאגו הזה יש מקום, הוא רוצה לבטא משהו בעולם, ומצד שני אני רוצה שהיצירה שלי תהיה באמת כלי למשהו גדול ממני. בנקודה הזו יש מתח בלתי פוסק בין הישות שלי ומה שאני רוצה להגיד, לבין השאלה שנוכחת כל הזמן: האם זה באמת מחבר ומקשר אותי למקור עליון. בעיניי זה אותו המתח שתיארת בהתחלה, בין העולם היהודי הסגור והשמור לבין העולם הגדול, הוא פשוט לוקח עוד צעד פנימה", היא אומרת, ומסבירה את הקונפליקט: "כשאני רוצה ליצור, אני חייבת ליצור מהבטן, מהתחושות, מהישות שלי. וכשאני מבקשת להביא את זה לעולם, אני כל הזמן שואלת את עצמי: האם זה באמת משרת את הדבר הגדול של החיים שלך, את השייכות והקשר לבורא עולם?"

"אין לי תשובה ברורה על זה", היא אומרת בכנות, "אבל אני יודעת שהחיים שלי בתור אישה יהודייה, כל הזמן מזכירים לי שאני כאן בשביל איזושהי תכלית. וההבנה הזאת היא זאת שעוזרת לי לדייק את הכלים שלי בתור יוצרת, את הנוכחות שלי על הבמה ואת השירים שאני מוציאה. התפיסה שאני נמצאת פה בשביל איזושהי מטרה ולא רק בשביל עצמי, צובעת לי את כל העשייה המוזיקלית באור אחר. עדיין אני צריכה לשכלל את הכלים, ולדבר מהמקום שבו אני נמצאת, אני לא מבטלת את האגו ומדברת רק בשביל לשרת מטרה, אני מנכיחה את עצמי, וביחד עם זה עדיין מבקשת להיות כלי. זה מקום של נשיאת הפכים שלא פשוט להיות בו, אבל הוא מכריח אותי כל הזמן לנוע, ולברר אם אני עושה את מה שמוטל עליי, בתור נשמה שירדה לעולם, ויש לה כנראה מה לעשות כאן".

"כשהייתי נערה צעירה", היא מסבירה את הרקע לקונפליקט, "היה המון פחד מעולם המוזיקה והיצירה מצד החברה, המחנכים וההורים. לא רק מצד השאלה הטכנית של הפרנסה, אלא מהמקום הערכי של "איך לא נאבד אותך". מדובר בעולם שהוא מאוד מושך, גם האמנות בפני עצמה וגם עולם הבמה המוחצן שהוא כביכול זר לנו בתור יהודים. הפחד הזה שיתק אותי הרבה שנים, עד כדי כך שכתחילת דרכי המקצועית החיבור בין עולם התורה לעולם המוזיקה הרגיש לי פשוט לא קשור. אבל מאז אותה הבנה פנימית שהתבהרה לי באותו שיעור תיפוף, התחילה אצלי נביעה פנימית שהולכת ומחברת לי את עולמות היצירה עם עולם הרוח ועבודת ה', וזו תנועה שהולכת ומעמיקה פנימה".

"ב'אנסמבל פעימה' פעלנו כשש שנים", היא נזכרת, "עד שהגיעה הקורונה ונעצרו לנו כל התוכניות. עמדנו לפני הופעה גדולה שכללה אירוח של הזמרת דין דין אביב, היינו באולפן בחזרות, ובהפסקה פתחנו את הפלאפון וראינו הודעות על סגר. התקופה הזו כידוע היתה משבר גדול להרבה אמנים, וגם אנחנו שמנו ברקס חזק, וכל התוכניות נעצרו. באופן מתבקש התכנסתי שוב פנימה לבית ולילדים, וקרו הרבה דברים טובים עם המוזיקה מאז, קודם כל כי היא נכנסה הביתה. אם עד אז הייתי יוצאת מהבית כדי להתאמן ולהופיע, מאותו רגע התחלתי לנגן גם עם הילדים שלי בבית ולהשתעשע עם המוזיקה, ומאז זה הפך לחלק בלתי נפרד מההווי המשפחתי. התחלתי גם להוציא שירים שכתבתי למגירה לאורך השנים, ומאז אני

יוון גזרו לעקור את דלתות בתי ישראל כדי לעקר כל צניעות אפשרית, ובסיפור שכתבתי במגזין 'פנימה' של חודש כסלו הרגשתי צורך עז לכתוב על הגזירה הזו. המלחמה הזו של חוץ ופנים ושל גבולות הקדושה - זה מאבק שאנחנו מתמודדים איתו עד היום

ממשיכה ליצור ולהופיע, מתוך תנועה פנימית של חיבורים שהולכים ונרקמים בין עולמות הרוח של הקשר עם הבורא לבין עולמות היצירה. אני מרגישה שזה תהליך של תשובה שאני עוברת, שבו השאלה הכי משמעותית שמנקרת בי היא לאיזה עולם אני שייכת, שאלה שלאט לאט הולכת ומתבהרת".

כשאני שואלת את יעל מה זו בעיניה יצירה יהודית, היא נזכרת בסיפור מתקופת לימודי האמנות החזותית. "במסגרת הלימודים היה גם קורס בתולדות האמנות, שרוב התוכן שלו היה לימודי נצרות. הצד החזותי לא מפותח ביהדות, "לא תעשה לך פסל וכל תמונה", התרבות היהודית בתחום הזה הצטמצמה למשהו מאוד קטן, קצת יודאיקה, מזוזות, חנוכיות ובגדים שלבשו בחגים מסוימים. זה מאוד הטריד אותי, ורציתי לגלות איך נראית האמנות היהודית. החלטתי לחקור את העולם הזה דרך העבודה הסמינריונית שלי, והיא אכן עסקה בנושא ההבדל בין קולות למראות, בין "שמע" ו"נשמע" ובין חוש השמיעה לחוש הראייה, שכמובן יש הרבה עומק לכל אחד מהם".

"לצורך העבודה, נפגשתי עם אבא של גיסי, אדם מאוד צדיק שלומד קבלה הרבה שנים, ומבחינה פיזית הוא עיוור, אבל יש לו ראייה פנימית מאד עמוקה. שאלתי אותו על אמנות חזותית ביהדות, ודווקא בגלל שהוא עיוור היה בזה משהו מאוד חזק בעיניי. הוא אמר משהו שמלווה אותי עד היום גם בעשייה המוסיקלית שלי: שהאמנות צריכה להיות כלי שרת למה שמעליך. ככה זה היה במקדש. היו שם הרבה דברים מאוד יפים, שכולם נועדו כדי לשרת משהו גבוה. אני חושבת שזו אולי ההגדרה ליצירה יהודית, ואדם שיוצר מהמקום הזה יהיה הרבה יותר מתוקן ומזוקק גם על הבמה, ופחות יפול לתוך האגו, הפאסון והפרסום. אני מרגישה שזה נכון לאמנות ולתרבות היהודית, ונכון גם לחיים יהודיים בכלל. זו עמדה שאומרת: יש שמיים מעליי ואני כאן כדי להיות כלי להוריד את השפע ממקום גבוה יותר ולהעביר אותו הלאה".

אסתכל באורייתא וברא עלמא

"כשהתחלתי להוציא לאור את מה שאני כותב, כתיבה שבאה ממקום של אדם שיושב בבית המדרש לא הייתה דבר מאוד מצוי", מרחיב הרב ליאור קצת על התהליך שהתפתח אצלו. "מי שסלל כאן דרך זה הרב סבתו, שכתב אמנם מתוך בית המדרש על העולם בחוץ, אבל אפשר לומר שהוא כתב בשפת מדרש. הדמויות הן מאוד 'מדרשיות', גבוהות ונישאות. לעומת זאת אני בחרתי להתבונן מתוך העיניים שלי שלמדו תורה לאורך השנים, ולספר את החיים שמתרחשים באמת בעולם שלנו. כלומר, אני לא כותב רק על

עולם של יראת שמיים, ובעיניי יש לזה משמעות עצומה".

הבעיה שהרב אנגלמן מציג, נמצאת בעיניו במגמת שיפור מתמיד, בזכות היצירה היהודית שהולכת ומתפתחת בשנים האחרונות. "זה לא משהו שאני המצאתי", חשוב לו להדגיש. "יש עוד סופרים שהולכים ומתפתחים בכיוון הזה, ונוצרה כאן חבורה שמביאה לציבור משהו חדש. הרכה אנשים פוגשים ביצירה שלי משהו שפותח להם את הלב לתיקון", הוא מוסיף, "ואני מודה על המתנה הזו לקב"ה כל יום. בסוף כל הסיפורים שאני כותב הם בעצם מסע של תשובה. בין אם זה מסע של תיקון אישי, משפחתי, חברתי או לאומי, ובין אם זה מסע תשובה מעולם של פשע לעולם מוסרי מתוקן. הרב קוק כותב שבעתיד עולם התשובה יהיה הדבר הכי מרתק בעולם, ובזה יעסקו הסופרים והמשוררים, זאת תהיה היצירה. אם רוצים לדעת מה זה תרבות יהודית, צריך להעמיק בעולם התשובה. לאזור אומץ ולגעת בקושי, בשבר ובריחוק, ועם אותו אומץ לגעת גם במסע התיקון. אבל לא בצורה פלסטית שטחית של בעיה ופתרון, אלא בצורה אמיתית ומורכבת".

"אני מאמינה שיצירת תרבות יכולה לשנות חיים", מוסיפה רחלי את הרשמים מהניסיון האישי שלה. "אחרי ההצגה 'בעל כורחו' העוסקת בהתמודדות של גבר עם דיכאון אחרי לידה של אשתו, קיבלנו לא מעט תגובות, החל מזוגות שהחליטו לפנות לטיפול בעקבות ההצגה ועד גבר שזרק את מכתב ההתאבדות שכתב, ובחר בחיים. ב"ה יש עוד הרבה תגובות שהגיעו בעקבות הצגות נוספות, כאלו שמשפחות על קשרים שנולדו מחדש בין אמהות לבנות אחרי תקופת ניכור וניתוק, זוג שהיה בדרכו לגירושין והחליט לנסות מחדש, נערות שניצלו מקשר מתבולל, ועוד. "התיאטרון נולד ביוון העתיקה", היא מוסיפה ומציפה את האתגר, "ערש לידה שמביא הרבה כלים אבל תוכן הרסני. זו מלאכה עדינה לפזר את המוץ והתבן ולקחת את הגרעין, אבל אין מצב שה' ברא את הכוח הזה מבלי שהוא יביא לתיקון העולם. זו למידה מתמשכת, אבל החזון של הרב קוק עוד יתממש במלואו ונראה איך עולם התרבות הופך להיות משכן לקודש. כתוב שעתידים קרקסאות להפוך לבתי מדרשות. על פניו הכוונה שכל אמפי יהפוך להיות מקום לשיעור תורה. אבל במבט יותר עמוק אפשר לומר שהמופע שיעלה בכל במה ואמפי - הוא עצמו יהיה תורה. יהיה חיבור חי לקודש, דרך התיאטרון. מבחינתי התיאטרון זו עבודת ה' שלי. ה' נטע בי כוחות וכלים מסוימים כדי לעבוד אותו דרכם, ואני מתפללת למלא את המשימה הזו כראוי, מתוך נאמנות למשלח".

לתגובות ולסיפורים שלכם
Binyael@gmail.com :

מה שמתרחש בעולם הישיבות זו בועה רוחנית-רעיונית, שמשפיעה על יישובים מסוימים מאוד, אבל ברמת כלל הציבור יש נתק בין הציבור הרחב לבין ה'אינטלקטואלים', כלומר אנשי הרוח, היושבים בבית המדרש".

"את הנתק הזה צריך לפתור בשתי דרכים", הוא מסביר את שיטתו. "דרך אחת, זה מה שהיה מקובל מאז ומעולם, מה שנקרא 'ירחי כלה', כלומר, תלמידי חכמים שיודעים גם לדבר לציבור, וברוך ה' יש גם כאלה. אבל יש עוד דרך שהיא הכרחית. האדם הציוני-דתי הממוצע, גם אם הוא הולך לבית כנסת, שומע בשבת דרשה ואפילו לומד דף יומי, ליד המיטה שלו יהיו מונחים ספרי חול, לפעמים אפילו של תרבות אידיאולוגית הפוכה לגמרי משלו, והמוזיקה שהוא ישמע בדרך לעבודה היא כזו שהיא רחוקה מעולמו. ואז נוצר מצב שמי שמתוון את החיים, זו תרבות ואידיאולוגיה של חול. המחזות, הספרות והשירה שייכים כולם לעולם החילוני. המציאות הזו עדיין קיימת, אבל עם השנים דברים התחילו להשתנות".

"אני חושב", הוא מציג מענה לבעיה, "שאחד האתגרים הכי גדולים שלנו בדור הזה, זה ליצור אנשי תרבות יהודית, כלומר: אנשים שחיים את העולם הערכי היהודי ומביטים דרכו על החיים. על זוגיות ומשפחה, צבא, כלכלה ומדינה, ועל כל מה שמעניין בני אדם, ומתוך המקום הזה הם יוצרים תרבות ואמנות. לא מעט אנשים מהציבור הדתי צופים בסדרות. מה היה קורה אם הסדרות האלה היו סדרות שמביאות עולם ערכי ותורני? אני יודע שהרבה יגידו: "מה זאת אומרת, אולי פשוט שלא יראו סדרות". אז אני אומר שזה רעיון מעולה, אבל זה לא קורה. המציאות היא כזאת, שמי שעושה את התיווך זה לא

**הרב קוק כותב
שבעתיד עולם
התשובה יהיה הדבר
הכי מרתק בעולם,
ובזה יעסקו הסופרים
והמשוררים. אם
רוצים לדעת מה
זה תרבות יהודית,
צריך להעמיק בעולם
התשובה**

דמויות
מרוממות,
אלא כותב את
החיים הפשוטים".

"בעבר לא היו הרבה אנשים שעסקו בכתיבה כזו מתוך עולם של יראת שמיים, ואני חושב שזה היה אחד האתגרים - להתבונן על החיים, ולגעת בהם באומץ, מתוך המקום הרוחני שאני נמצא בו. זה היה להיכנס לעולם שלא עודדו אותו באופן מיוחד, לפחות לא במקומות שגדלתי בהם. בסופו של דבר אני חושב שהדחיפה לשם הגיעה לי ממקום מאוד פנימי. כשראיתי מה הכתיבה עושה לי, ואחר כך גם לקוראים שלי, הבנתי שהדבר הזה הוא קיומי מבחינתי. התגובות החזקות שמגיעות כל הזמן, גורמות לי להבין שיש פה משהו שאסור לי לוותר עליו".

"יש סיפורים שעושים מה שאף שיעור תורה שאני מעביר לא יכול לעשות", הוא מוסיף נקודה משמעותית מבחינתו. "לפני כמה שנים זכיתי להיות בערב השקה לאחד הספרים של הרב סבתו. הוא נתן שם תיאור יפהפה על עצמו כסופר שצועד בדרך לערב השקה לספר שלו, וכביכול הדמויות מהספרים שלו עוצרות אותו בדרך ואומרות לו: "לאן אתה הולך? חודש אלול היום! בטח אתה הולך לסיום מסכת...", והוא עונה להן: "אני הולך למסיבה שעושים לי על ספרים שאני כותב". הוא מרגיש נבוך. ואז אותה דמות שכאילו פוגשת אותו אומרת לו: "תדע לך, שיש אנשים שבזכות הכתיבה שלך זכו לתשובה, ויש בכתיבה שלך תורה שמאירה את החיים".

חולין על טהרת הקודש

כשאני שואלת אותו באיזה אופן לדעתו היצירה היהודית משפיעה על התרבות בארץ, הוא אומר שיש דבר פשוט שצריך להבין: "העולם החילוני בנה את עצמו באיזושהי היררכיה מאוד ברורה ומסודרת. יושבים להם אינטלקטואלים במגדל השן, באוניברסיטה או בכל מיני מכוני מחקר, ובתפיסת העולם הקרה והאנליטית שלהם הם לוקחים אמנים והופכים את האמנות למשהו שמסעיר את הלבבות ומניע את הנפש, ואז נוצרת תרבות שלמה, שמתחילה מתודעה אידיאולוגית, ועוברת דרך מחזות, סיפורים, שירים וחוויות חיים. זה הופך להיות חלק מהפסקול של החיים, וזה מביא את כלל החברה להיות במקום ערכי מסוים".

"כאן בעיניי נמצא האתגר של היצירה היהודית", הוא אומר, ומצביע על הפער: "אמנם יש לנו בציבור הדתי הרבה ישיבות, תלמידי חכמים ואנשים מאוד אידיאולוגיים, אבל מי שיבדוק את הנושא יגלה שלרוב הציבור הציוני-דתי יש נתק מוחלט מעולם הישיבות, גם אם מדובר בבוגרי ישיבות ומדרשות.

מלחמת התרבות היוונית של ימינו

איתי אסמן

הדת שהכי מאיימת על דת הפרוגרס היא היהדות - משום שהיא טוענת שהקב"ה ברא את האדם כזכר ונקבה ושצריך להקים משפחה שמורכבת מאבא ואמא, והיא טוענת שיש אומות ולא רק כפר גלובלי. והכי מרגיז - היא טוענת שיש אלוקים שנתן תורה מהשמיים. זה מעצבן ממש!

יש דתיים שמנסים 'ללקט ניצוצות' מהתרבות המטורללת הזו בלי להתחיל להבין את הסכנות שלה, בדיוק כמו אותם יהודים שניסו ללקט ניצוצות מתרבות יוון ונטמעו בתוכה. שמתעסקים עם חושך בלי להבין את עולמות התוכן והאידיאות העומדים בבסיסו, נכנסים לתוך חור שחור שקשה לצאת ממנו ליקוט ניצוצות זוהי משימה הנמסרת לאנשים שחיים בקדושה ובטהרה

המלחמה של היוונים בעם ישראל לא נועדה כדי להרוג אותנו - כמו שהמך הרשע רצה לעשות, אלא כדי להעביר אותנו על דתנו, כמו שאנחנו אומרים בנוסח התפילה "להשכיחם תורתך ולהעבירם מחוקי רצונך".

האימפריה היוונית רצתה להשליט את האג'נדה שלה בכל העולם, אבל היה עם אחד קטן ומעצבן שממש התעקש שיש לו חוקים אחרים. ביוון היו שתי ערים מרכזיות: ספרטה - שקידשה את תרבות הגוף (משם המילה ספורט לקוחה) ואתונה - המרכז העולמי לפילוסופיה, שם הוקמה האקדמיה הראשונה בעולם על ידי הפילוסוף אפלטון. מה שהכי הפריע ליוונים הוא שיש ליהודים חכמה שונה מחכמת היוונים, הם ראו בתורה שלנו חכמה אנושית כמו שלהם ותירגמו אותה ליוונית. אבל הם לא הצליחו לתפוס את הצד של קדושה שיש בתורה, זה משהו שרק עם ישראל יודע לעשות. וזה הפריע להם שיש חכמה מקבילה לחכמה היוונית ולכן הם החליטו לעקור את התורה ולגזור עלינו גזירות. הם היו מומחים בחכמות חיצוניות, בפילוסופיה ובאסטיקה - אבל קדושה וחכמה פנימית זה משהו שהם לא תפסו. היו לא מעט יהודים שהתלהבו מהתרבות הנאורה והמתקדמת של היוונים, ונטמעו בתוכם. היוונים והמתיוונים יצאו למלחמת תרבות נגדנו שכללה גם מלחמה מדינית.

מי יכול וצריך להוציא ניצוצות?

מחשבת גדולה, יודעים לזהות את הרע ולברור מתוכו את הטוב, ובעיקר - לדעת שיש גם פסולת שלא ניתן להעלות. הדור הישראלי שאנחנו נמצאים בתוכו לא מתרגש מהפרוגרס. אנשים צמאים להקים משפחה שמחה ומאושרת, שומעים שיעורי תורה שמדברים על זוגיות. הגברים מגדלים זקן והנשים רוצות להיות נשיות וללבוש צנוע. הדור הצעיר מבין טוב מאוד שיש אומות שרוצות להרוג אותנו והם לא מחפשים לעשות שלום שקרי עם מוסלמים. ובעיקר - יש תנועת תשובה מדהימה של שיבה למקורות - אמונה באלוקים, שיעורי תורה, שמירת שבת, טהרת המשפחה, כשרות, כיפות, ציציות ועוד. מה שהדור מבקש כיום זה קודש. הוא רוצה תורה אלוקית שתדריך את החיים שלו ותעשה אותם אלוקיים יותר. הדור החדש מחובר יותר ליהדות שלו, פך השמן הטהור נשאר זך למרות כל הדעות הטמאות שנמצאות בתרבות העולמית ולכן, הדור הזה לא מחפש שיגידו לו מה טוב בפוסט-מודרניזם, כי זה לא מה שהנשמה שלו מחפשת. הוא רוצה שנזמין אותו לקבלת שבת בבית הכנסת, לסעודת שבת ושיעורי תורה. התעוררות רוחנית ובקשת הקדושה בימים ההם בזמן הזה.

גם בימינו אנחנו נמצאים במלחמה תרבותית. התרבות העולמית השלטת כיום היא הפוסט-מודרניזם, אחדי עידן הנאורות והקידמה, האנושות חשבה שהיא יכלה ליצור עולם חדש, הייתה לה את כל הטכנולוגיה וכל המדעים התפתחו בצורה מסחררת, וכולם היו בטוחים שיש בידם את הפיתרון לכל בעיות החיים. אבל אז הגיעו כמה מלחמות עולם והתחילו לעלות כל מיני ספקות לגבי המושג אמת, עד שהגענו עד הלום, למציאות בה אין הגדרות של אמת ושקר, טוב ורע, איש הישר בעיניו יעשה. ואז הגיעה הדת החדשה, דת הפרוגרס, בה אין מהויות - אין זכר ונקבה, אין דת צודקת, אין לאומים, הכל מטושטש ונתון לפרשנות. מה שהתחיל כנאורות וקידמה, הפך לטירלול פרוגרסיבי ושיגעון מוחלט.

asmanitai@gmail.com

להצטרפות לקבוצת וואטסאפ של טיפ יומי לקירוב נא לשלוח הודעה ל-052-566-5005

גם אתם יכולים להפיץ תורה! להצטרפות לצעירי ראשי יהודי 052-300-3900

מכירים בעלות תשובה או בדרך? הפנו אותן למדרשת שושנת אביב בתל אביב. יעל 053-367-3434

10 ספרי קומיקס ילדים "הגיע הזמן"

ב-485 ₪ כולל משלוח עד הבית

להזמנות: www.roshe.org 052-5665005

אמונה, היסטוריה יהודית, אהבת תורה, ארכים

לקראת הוצאה חדשה מהדורת כיס Roshe "אורות תשובה" **דרושה תרומה / הנצחה / הקדשה**

לפרטים: 052-5665005 רחלי

שדר: חבק! למד! לסבר! הפץ: הדבק! הזמן: קבע תרומת! פנת שעות! וגם את!

ללמוד ליפול ביחד

כשהפחדים מנהלים את הזוגיות, תנועה קטנה של אומץ משנה את הכל

"רחלי? נניח שאת משתפת אותו במה הכי היה משמח אותך, והוא היה אומר לך שאין לו כוח, שהוא עייף עכשיו. מה קורה לך בגוף?" שאלתי.
"נפילה... תחושה של צניחה פנימה בלי מצנח", ענתה.

"אנחנו לא בורחות מהנפילה הזו אלא לומדות ליפול נכון. תעצמי את העיניים ותני לגוף להרגיש את הנפילה בלי להוסיף עליה שום מחשבות. עכשיו, קחי נשימה עמוקה ובכל נשיפה דמייני שיש מצנח שנפתח והוא מאט את הירידה. שהנפילה אפשרית אבל היא לא מסוכנת.

אביגדור, את אותה הצניחה גם אתה צריך לתרגל".
"איך?" שאל.

"לפני שאתה מציעה איזו יוזמה, תדמיין את האפשרות שהיא תדחה אותך ותן לגוף שלך ליפול רגע, ואז תפתח מצנח דמיוני שמאפשר את היכולת ליפול ברכות.

כשאתם מפסיקים לפחד מהתוצאה, אז אתם יכולים לבחור זה בזה. ככה רחלי את יכולה להביא בקשה ללא תלות, ואתה אביגדור יכול להביא יוזמה ללא פחד. זוגיות לא מתפרקת מחוסר רצון, אלא מתפרקת מחוסר תנועה.

כשאת מבקשת מתוך ליבך ולא מתוך דרישה, את מעניקה לו את היכולת להתמקם במקום הגברי שלו. כשאתה יוזם מתוך חזון רגשי ברור, אתה עוזר לה להתמקם במקום הנקבי שלה.

תעזבו את התוצאה ותתמסרו לתנועה, וככה תחזרו להיות זוג מתפתח וחי, לא דרך מה שצריך אלא דרך מה שמרגיש נכון עכשיו".

כל הפרטים שונו למען שמירת הפרטיות

"רחלי, נסי רגע לבטא בקשה, לא ממקום של 'תעשה' אלא ממקום שמספר מי את", פניתי אליה.
"אם היית מחליט ליזום איתי משהו לשבוע הקרוב, זה היה גורם לי להרגיש מוערכת, שאני נמצאת במחשבות שלך", אמרה רחלי בהיסוס.

"אביגדור, עכשיו תעשה רגע תנועה שלא מגיעה ממה שאתה רוצה לעשות אלא מאיך שאתה רוצה שהיא תרגיש. זוהי תנועה של השפעה גברית", פניתי לאביגדור.

"אני רואה את רחלי שמחה ונפתחת אליי, זה עושה לי טוב רק לדמיין את זה".

"זו החלטה פנימית להתמקם כגבר, עם תוקף. מתוך המקום הזה בוא תנסה לחשוב על שלוש יוזמות; יוזמה יומית, שבועית וחודשית..."

אביגדור חשב קצת...
"הערב - לצאת לטיול קצר, השבוע נלך ביחד לראות סרט או מסעדה והחודש נצא לסופשבוע יחד".

"ואם היא לא מעוניינת באף אחד מהדברים?" שאל אביגדור בסקרנות.
היא ממש תתאכזב, אני כבר מכיר את זה על בשרי מיוזמות שכבר יזמתי", אמר אביגדור.

"במקום להנחית עליה, אתה יכול פשוט לייצר לה תפריט", עניתי.

"תפריט?" שאל אביגדור.
"מה הכי היית רוצה לעשות השבוע? לראות סרט, לצאת למסעדה או ללכת להופעה?"

"אני לא יודעת אם אני מבקשת או מצפה, אבל אני רק רוצה שהוא יראה אותי. כשאני אומרת את זה, זה נשמע כאילו אני דורשת, אז אני מעדיפה לשתוק", אמרה רחלי.
"ואז?" שאלתי.

"ואז אני מתבאסת שהוא לא יזום", ענתה.

"אני רוצה, אבל כל פעם כשאני מתקרב עם רעיון חדש או מחווה, משהו עוצר אותי. הגוף מתכווץ עוד לפני שבכלל קרה משהו", אביגדור הגיב.

זה מדהים, איך כל אחד חושב שהוא מגן על עצמו, אבל בפועל הוא מגן על עצמו מהאדם שהוא הכי רוצה להתקרב אליו.

"בואו נתחיל מהתחלה; רחלי, כשאת לא מבקשת - מה בעצם קורה לך שם בפנים?" שאלתי.

"אני מפחדת", ענתה.
"ממה?" שאלתי.

"שאבקש והוא לא ירצה, או שירגיש שאני לוחצת עליו ואז אהיה בצד הכוחני המנדנד שאני שונאת להיות בו".

"ואז את מעדיפה שהוא כבר יזום לבד?" שחזרתי את מה שאמרה בהתחלה.

"כן, כי אם הוא עושה את זה לבד, זה אומר שאני חשובה לו, שאני נראית", ענתה.

"ומה אתה רוצה שהיא תרגיש כשאתה יוזם?" פניתי לאביגדור.

"שהיא חשובה, שהיא רצויה ושאיני רואה אותה. אבל כשאני מדמיין את עצמי מביא לה רעיון, שאלה או יוזמה, אני פתאום רואה בעיניים שלה משהו אחר - שאני אציע לה והיא תתאכזב או תסרב, ומייד אני מרגיש שהגוף שלי מתכווץ", ענה.

ניתן לעקוב אחר הטורים בערוץ הוואטסאפ של חנה דיין

קרן אביה
לע"נ אביה יהושע ז"ל גולדברג

הפקה: פרסומי ישראל

פארק הזה"ב

הנעה לכל המשפחה

ילד עד גיל 9
לא חוצה
כביש לבד

זאת חנוכה במתחם הסינמה סיטי, בירושלים רח' רבין 10

- סימולטורים • מציאות מדומה • הצגות
- מתחם של אגף התנועה במשטרת ישראל -
- רחפנים, אופנועים, מצלמות מהירות ועוד
- תיאטרון בובות • מתחם כבאות והצלה -
- הדגמת חילוץ לכודים מרכב • מיני קרטינג
- חידון נושא פרסים • צילום מגנטים • מתנפחים
- סדנאות יצירה • סרטים • פינוק איפור
- משחקי טריוויה - קליקרים • מופע בלונים
- הגרלת פרסים, הפתעות ועוד

יום שני
ב' טבת

22
לדצמבר

בין השעות:
11:30
עד
17:30

הכניסה לנרשמים בלבד!

דרך אתר tickchak.co.il • מס' המקומות מוגבל

לעילוי נשמת רס"ן איתן אורבך ז"ל
שנהרג בתאונת דרכים בעת מילוי תפקידו

לא להתבלבל ממנורות הניאון

שהספיק לשמונה ימים, אבל הרב נריה זצ"ל פתח לי את העיניים להבין מה הנס הגדול יותר.

שימו לב מה כתוב ב"על הניסים":

"ועל הנסים ועל הפרקן ועל הגבורות ועל התשועות ועל הנפלאות ועל הנחמות שעשית לאבותינו בימים ההם בזמן הזה... ואחר כך באו בניך לדביר ביתך ופנו את היקלך וטהרו את מקדשך והדליקו נרות בחצרות קדשך...". מה שייך להודות ב"על הניסים" על פיננו ההיכל וטיהור המקדש על ידי החשמונאים? הרי דווקא הדבר הזה נעשה בכוחות אנושיים, ללא שום נס!

אומר הרב נריה זצ"ל:

ישנם שני סוגי ניסים – ניסים על טבעיים, וניסים מלוכשים בטבע.

הישועה הגדולה שעשה לנו הקב"ה בחנוכה במלחמות, היא נס. ניסים כאלה ראינו למכביר, משחר היוולדנו במצרים ראינו ניסים גדולים ועצומים. כל מכות מצרים הם ניסים מפעימים, ובוודאי גם קריעת ים סוף והמים שעמדו כקירות מימיננו ומשמאלנו, כולל חזרת הים לאיתנו והטבעת פרעה וחילו – הכל נס הוא. נס על טבעי.

לעומת זאת, עוז רוחם וגבורתם של החשמונאים, שהבינו את גודל השעה ופעלו עם א"ל לפנינו וטיהור המקדש – זה נס, כזה המלוכש בטבע. זה ההחשמונאים הבינו מה הקב"ה רוצה מהם בסיטואציה ומצאו בעצמם את הכוחות לשנות את המציאות – זה נס. ואולי, זה הנס האמיתי של חנוכה.

החת"ם סופר עומד על הנקודה של "הדליקו נרות בחצרות קודשך", שבעיקרון את המנורה לא מדליקים בחצר אלא בתוך המקדש, אבל מכל מיני סיבות אי אפשר היה להדליק בתוך בית המקדש והחשמונאים הדליקו בחצר. הסיפור הזה, של החשמונאים שפעלו עם א"ל בתוך הטבע ובתנאים שהיה להם, הוא סיפור שפוגש אותנו גם בחיים.

בחיים הרבה פעמים יש אילוצים והמציאות לא מושלמת, אבל יש לנו בחירה האם להגיד "אם זה לא כמו שצריך אז זה לא שווה כלום", או להגיד "אני עושה מה שאפשר". אני מדליק אור, גם אם הוא חלקי, גם אם הוא לא אידיאלי. אפשר היה לומר שאם אחרי כל החנוכה הזה והניסים, בסוף אחרי 200 שנה הכל קרס – אז מה כל זה שווה? ובכן, מסתבר שזה שווה.

הקב"ה? בתודה. זו נקודה כל כך יסודית בעבודת השם.

החג כמראה

השפת אמת לחנוכה אומר, שעשו מחנוכה חג כדי שההארה של הנס תמשיך להאיר לנו גם אחרי שהוא נגמר, איך? על ידי ההודאה, על ידי זה שעם ישראל ממשיך להודות לקב"ה על הנס – הנס ממשיך להאיר את האור שלו עד ימינו.

ואז השפת אמת אומר דבר נפלא:

"וכן צריך להיות בכל אדם כשמרגיש איזה ישועה ומתגלה הטוב בגודל חסד ה', וכפי השבח והודיה שנותן – כך נשאר אצלו לדורות" (שפת אמת חנוכה – תרל"א, תרל"ב).

אומר על זה הרב דוד אמיתי: כמה חנוכה יהיה לך? כמה שתבקשי. בחנוכה, חוץ ממורים, כולם עובדים כרגיל. אפשר לסגור את חנוכה בחצי שעה. הדלקת נרות, סופגנייה וזהו. ואפשר להבין שחנוכה הוא פך שמן קטן, שאפשר לעשות איתו ניסים גדולים.

זה בידיים שלי, חנוכה הוא רק מראה לכל החיים. אם לא מכירים את גודל הישועה ולא מודים מכל הלב, זה מתמסמס. זה נעלם. אבל העובדה שאני ממשיכה להודות על הנס, היא זו שמשאירה את ההארה שלו בלב שלי.

לא שווה כלום!?

אז רגע, מה באמת הנס של חנוכה שאנחנו מודים עליו עד היום?

הרבה שנים חשבתי שהנס של חנוכה זה נס המלחמה, שהקב"ה נתן רבים ביד מעטים וזדים ביד עוסקי תורתך, או נס פך השמן

לישע בעלי גדל בניו ג'רזי, שם כל שנה סביב חנוכה גם הגויים חגגו חג משלהם, ובחג שלהם הם תולים הרבה הרבה נורות. שנה אחת אלישע אמר לעצמו: על מי אנחנו עובדים? שמים על אדן החלון, איזה נר מצ'וקמק ועושים סביבו עניין גדול, כשלמעשה הכל כל כך מואר מסביב...

תוך כדי שהוא חושב את זה לעצמו, ילד בן 6-7, היתה שם הפסקת חשמל ובבת אחת כבו כל האורות. רק נר אחד קטן דלק בחלון משפחת לוינשטרן.

הסיפור הזה, בעיניי, יש בו הרבה עומקים. אבל בפשטות, השאלה שהוא מבקש לשאול אותנו היא: מה יישאר לי כשהכל סביבי יכבה? איזו נקודה פנימית, טהורה, מוארת יש בתוכי, שאיתה אני הולכת.

בשנתיים האחרונות, חנוכה הפך אצלי מחג האורה לחג האזכרה. באופן מאוד מדויק ותואם-אופי, בעלי החליט לעזוב את העולם הזה דווקא בחנוכה, ולא סתם בחנוכה אלא בראש חודש טבת.

כשעוד היינו בתקופת הדייטים ביקשתי מאלישע לשיר לי שיר, והשיר הראשון שהוא שר היה "אלי אתה ואורך, אלוהי ארוממך". אלי אתה – ואורך, אלוהי – ארוממך.

הנושא של חנוכה זה הלל והודאה. אלו המילים הראשונות שיהודי מוציא מהפה בבוקר והמשקפיים שדרכם הוא צריך להתבונן על כל המציאות. זו גם תכלית הגאולה, כמו שאומרים בתפילה: וְאִמְרוּ הוֹשִׁיעֵנו אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְקַבְּצֵנו וְהַצִּילֵנו מִן הַגּוֹיִם – להודות לשם קדשך להשתבח בתהלתך.

הכל זה בשביל להודות. "בואו שערינו – בתודה". אתה רוצה לבוא בשעריו של

במלחמה כמו במלחמה

מה נסגר עם הרב, הוא באמת התכוון למה שהוא אמר? < נגעת בנשמה? תיזהר, היא שומנית. לך תתנגב מהר אם אתה לא רוצה שהיא תדליק אותך < ריקוד סוער של בני עשרים בדרך לברית מילה - זה כל הסיפור של חנוכה

לך הוודקה של ההתוועדות האחרונה?...". המשפט הזה נשמע להם הזוי ומופרך. אנחנו? חלק אלוקה? ?

ניסיתי את כוחי להסביר: כאשר חותכים תפוח, גם בחתיכה הקטנה קיימת כל האיכות של הפרי. הסברתי את ההבדל בין 'דיבור' ל'נפילה', בין 'מחשבה' ל'דיבור', ואת המשל מאב ובן (ראו בתנאי שם), אבל הם עדיין לא הבינו... בדיעבד, השיעור הזה היה פתיחתה של סערה שלא שככה - כמעט עד נסיעתנו משם.

לקראת עזיבתנו, הגברנו את תדירות ההתוועדות הליליות. התוועדות אחת ומיוחדת נחרתה עמוק מאוד בליבי. היא זכורה לי היטב, כל פרט ממנה, כאילו התקיימה בשבוע שעבר. כטוב לב התלמידים ביין, אחד החבריה, גריגורי היה שמו, השתק את חבריו וביקש לדבר. גריגורי היה אדם רציני מאוד, אולי התלמיד הכי עמוק שהיה באותו זמן בישיבה.

"רבי משה, אני רוצה לספר לך משהו על גריגורי האלוקי...". כך פתח בנימה צינית משהו. נכנס יין יצא סוד, והוא התחיל לספר על עברו. לא נעים, אבל זו הייתה באמת קופה של שרצים... הוא בכה ודיבר מעומק ליבו. כאב רב נחשף שם. נאלמתי דום. חשבתי שאני מכיר אותו, והופתעתי מאוד לגלות שממש לא. נראה לי שגם חפתי הקרובים הופתעו. בסיום דבריו, הוא אמר לי "נו, משה, אתה עדיין חושב שאני חלק אלוקה?". גריגורי רק פתח את הצינור. אחריו המשיכו גם מרבית החברים האחרים. כולם ביקשו להוכיח את ה'אבסורד' לשייך את נשמתם לממד אלוקי.

צעירים, רובם בני גילנו, בני עשרים, ופתחנו את הישיבה. לישיבה היו סדרי לימוד כמו בכל ישיבה רגילה, אבל תכני הלימוד היו 'מעט' שונים: חסידות בוקר וערב, לימוד עברית וקריאה, חומש ומעט משניות, הלכה, המון שיחות נפש, והעולה על הכל - ההתוועדות החמימות.

באחד הבקרים של השבוע השני להקמתה של הישיבה, התחוללה דרמה קטנה. התחלתי ללמד פרק ב' בתנאי: "ונפש השנית בישראל היא חלק אלוקה ממעל ממש...". הסברתי בידיש פשוטה את הנלמד, וחיכיתי שמריה תתרגם אותי עבור הבחורים המקשיבים. אבל מריה הביטה עלי ולא מיהרה לתרגם. "אתה יכול לחזור שוב על הדברים?", היא ביקשה בטון המורה על כך שברור לה שלא אמרתי את מה שהיא חושבת שאמרתי... חזרתי על הדברים, אבל מריה שוב הביטה עליי בחשדנות: "משה, אתה שם לב למה שאתה אומר?", השבתי כמובן בחיוב - מה שגרם לה למבוכה גדולה יותר.

הטון החשדני וחילופי הדברים רק יצרו סקרנות יתר אצל הבחורים. הם ניסו לברר אצל מריה מה אמרתי שכל כך מסעיר אותה, וביקשתי ממנה לתרגם את הדברים כמות שהם. היא חזרה עליהם, והיה רגע של שתיקה. אחריו, גם הם בתורם ביקשו ממנה לחזור על הדברים, וכך עשתה...

ויטלי - לימים החסיד הרב חיים מאכלין, משליחי חב"ד במוסקבה - הביט בי בעיניים חודרות, ואמר לי ברוסית שיכולתי בזמנו כבר להבין: "משה, מה קרה לך? עוד לא עברה

לחיים, לחיים ולברכה. חנוכה שמח ומאיר! רציתי לשתף אתכם בסיפור מיוחד ששמעתי מהחסיד הרב משה אורנשטיין, ראש ישיבת חב"ד בנתניה, שמשקף את ראשית ימי הפעילות היהודית במדינות חבר העמים לאחר נפילת המשטר הקומוניסטי, לפני כשלושים וחמש שנה. וכך הוא מספר:

זו הייתה חוויה מסעירה. מסע בזמן. שערי מסך הברזל כבר נפתחו, ואני הייתי מחברי הקבוצה הראשונה שנכנסה למטרת פעילות יהודית גלויה ומוצהרת בשערי ברית המועצות, המקום שהיה סגור ומסוגר יותר משבעים שנה.

אני והחברותא שלי נבחרנו לנסוע יחד לשליחות בעיר חרסון שבדרום אוקראינה. עשרים וארבע שעות ושתי דקות ארכה הנסיעה ממוסקבה בה נחתנו לחרסון, ובתחנת הרכבת המתינו לנו ראשי קהילת חרסון שקיבלו את פנינו בחמימות רבה.

במעמד הזה נרשמה מבוכה קלה. פשוט לא הייתה לנו כל דרך לתקשר עם היהודים החביבים הללו... הם יצאו מגדרם כדי להביע את שמחתם ואהבתם כלפינו, אבל לא הייתה בינינו שפה משותפת. אוצר המילים הרוסי שלנו היה דל ביותר, ומשכך נדרשנו להיפגש עם המתורגמנית, מריה. היא שלטה בידיש שגם אנחנו יכולנו לדבר בה, והיה ברור שבלעדיה לא נוכל לזוז ימינה או שמאלה.

קיצורו של דבר, התחלנו בפעילות במלוא המרץ, ולאחר תקופה בת חודש החלטנו כי בשלה השעה לפתיחת ישיבה. זו התבררה אמנם כמשימה מאתגרת, אבל לקחנו אותה על עצמנו בהתלהבות. אספנו אחד עשר

ואפילו ידע להוקיר תורה. בדיוק מהסיבה הזו הם לא ראו לנכון להעלות את בית המקדש באש ולנתץ את כליו, שהרי אלה היו יצירות מופת אמנותיות – תאווה לעיניים. גם את הדלקת המנורה לא ראו היוונים בעין שמאל, שהרי שילוב של מנורת זהב ואש – הוא מראה מרהיב בסך הכל...

אבל מה, הם סלדו בתכלית הסלידה מחרדת הקודש בה ניגשו ישראל לעבודת המקדש, ורצו לבטל ולעקור מהשורש את הממד הרוחני שבחיים היהודיים. בהתאם לזה, הם החלו לטמא בשיטתיות את השמנים. בכך, הם כביכול הכריזו: יהודים, אין לנו שום דבר נגד פולחן מסורתי בתור תרבות ופולקלור המעשירים את החיים; רק דבר אחד אנחנו רוצים: תעשו זאת כאקט אנושי ולא כמצווה אלוקית. המשיכו להדליק את המנורה, אבל התעלמו מההוראה להדליק דווקא בטהרה. הרי בינינו – הם אמרו – אין שום הבדל הגיוני בין שמן טהור לטמא... גם לגבי התורה – המשיכו ללמוד תורה כחכמה מופלאה ועתיקה, אבל בשום אופן לא בתור אמת שאין בלתי...

ואתם יודעים מה? הגישה הזו, דווקא בגלל שהיא לא שללה מכל וכל קיום אורח חיים מסורתי – ורק ביקשה לסרס אותו וליטול ממנו את היסוד האמוני – קנתה שביתה בלבבות והפילה ברשתה חללים רבים.

על זה בדיוק נלחמו החשמונאים. הם החזיקו בכל כוחם בפך השמן הטהור, ולא היו מוכנים אפילו לשמוע על עשיית מצוות במנותק מהקב"ה – מצווה המצוות. ומכוח אותו שמן ואותה התבטלות לרצון ה' עליה נלחמו, היה בהם העוז להילחם מלחמה שאין כל היתכנות בדרך הטבע לנצח בה. כי שמן זה, המהווה כינוי ל'יחידה', הוא גם מקור ההתבטלות לה' ומקור מסירות הנפש עבור התורה.

זה הסיפור של ויטלי וגריגורי, הנשמות היקרות מאוקראינה, וזה הסיפור שלי ושלכם. לחיים, לחיים! אחיי ורעי, בואו נלמד כולנו מדרכם של החשמונאים: נעמיד את השכל והדעת שלנו במינון הנכון, ומעבר להם נעמיד את רצון ה' – אותו נקיים בכל מצב, גם אם חסרה לנו הבנה. כמובן, היהדות איננה מקדשת חלילה את הבורות, וחלק בלתי נפרד ממנה הם השכל וההיגיון, אבל הם באים בתור רק אחרי ההתבטלות לרצון ה'.

יהי רצון שנצליח להביא לידי ביטוי תדיר בחיינו את פך השמן, זה שאצל כל יהודי נותר זך וטהור, וכשנתחבר אל הפך השמן הזה ונגיע אל נקודת ה'יחידה', יהיה לנו התוקף הדרוש כדי להתמיד ולהתחזק במצוות, ונזכה שבקרבת תחודש העבודה במקדש בגאולה השלמה, "והדליקו נרות בחצרות קדשך".

אותו מבפנים. וכמוכן, השמן הוא גם חומר בעירה מצוין, הנמשך אחר הפתילה והופך למקור אור טהור וזך.

תכונות אלה מביאות את תורת החסידות לראות בשמן משל וסמל למדרגת ה'יחידה' – הגבוהה ביותר בין חמש מדרגות הנשמה. כשם שהשמן שומר בקנאות ובכל מצב על היבדלות וייחוד, גם ה'יחידה' כן. לא משנה איך יהודי מתנהג ומה הם מעשיו, ה'יחידה' תישאר בשלמותה. וכמו השמן הזה הצף ומתגבה לו מעל לאחרים, גם ה'יחידה' מרוממת מכל השאר – לפחות עשרה טפחים. אלא שבד בבד עם שמירתה על בידול וייחוד, היא ממש לא חיה בניתיק. אדרבה, דווקא הרוממות של היחידה מאפשרת לה להשפיע על אחרים, מבלי שתהיה מושפעת על ידם בעצמה, והיא 'מפעפעת בכל דבר' במלוא העוצמה.

ה'יחידה' היא גם זו העומדת מאחורי תופעת טבע חריגה ובלתי מובנת, הנשזרת לכל אורך ההיסטוריה היהודית – מסירות הנפש על קידוש השם, גם של יהודים שהיהדות הייתה רחוקה מאורחות חייהם כרחוק מזרח ממערב. בישראל כברוסיה הקומוניסטית, ובאינקוויזיציה כמסעי הצלב. אין לתופעה זו אח ורע בדתות אחרות, ואין לה הסבר רציונלי המניח את הדעת. אין זה אלא ש'היחידה' שלהם תמיד הייתה ונתורה קשורה, ושום כוח בעולם לא יוכל לעמוד כנגדה. אחרת, איך ייתכן שהכופר וה'המומר להכעיס', לפתע ובלי סיבה ברורה מבקש לשוב לצור מחצבתו, אם לא שהיחידה לפתע התעוררה בו והציתה אש קודש בליבו.

עכשיו אנחנו כבר מבינים את טיבה של מלחמת היוונים בישראל, ואת המטרה שעמדה מאחורי המאמץ שלהם לטמא את כל השמנים: היוונים היו עם תרבותי מאוד. עם שאהב ארכיטקטורה והאדריאסטיקה, העריץ חכמה

בשלב הזה הותשתי, ולא פציתי את פי עד לסיימה של ההתוועדות...

למחרת החלטתי לקיים התוועדות נוספת. החלטתי לא להיכנס שוב לנושא, אלא פשוט להסתער על עולם המעשה. באתי מלא אנרגיה, ורצייתי 'לכפר' על ההתוועדות הקשה של אתמול. כאשר השעה הייתה כשרה לכך, התחלתי לדבר על ברית מילה. אף אחד מהם לא היה מהול, וביקשתי מהם שמתנת הפרידה תהיה ברית דם. בעצם, ביקשתי מסירות נפש. ההתחלה הייתה קשה מאוד, ממש כקריעת ים סוף. בשלב מסוים הייתי קרוב להרים ידיים, אבל אז בדיוק הגיעה ההסכמה הראשונה. אחרי הבחור הראשון, הצטרפו בזה אחר זה עוד שבעה בחורים. זמן רב לאחר שכבר האיר השחר ספרתי ב"ה תשע הסכמות. יצאנו כולנו בריקודים על החלטה, ומי שלא ראה שמחה טהורה זו לא ראה שמחה טהורה מימיו.

באמצע הריקודים עצרתי אותם להפוגה, ואז זרקתי לאוויר את השאלה: "האם החלטה של בחורים צעירים למול את עצמם זה דבר נורמלי? והאם הריקוד והשמחה על הזכות שבדבר לא מעידים על הנפש היהודית ועוצמותיה?"

בשאלה הזו לא רצייתי להזכיר שוב את צמד המילים "חלק אלוקה", אבל הם היו מספיק חכמים כדי להבין את המסר. אכן, הנפש השנית בישראל "היא חלק אלוקה ממעל ממש".

אנחנו בעיצומו של חג החנוכה, והשאלה נשאלת: אם כוונת היוונים כשחדרו לבית המקדש הייתה להשפיל את עם ישראל ולהראות לכולם 'מי כאן בעל הבית' כביכול, מתבקש היה שיחריבו וישרפו אותו – ממש כפי שעשו הבבלים, ובהמשך גם הרומאים, ברשעותם. מדוע, אם כן, השאירו היוונים את בית המקדש על מכונו והסתפקו בכך ששלחו את ידם לטמא את השמנים בלבד? ובכלל, למה טרחו היוונים לטמא את השמנים, ולא ניתצו את כדי ופכי השמן ושפכו את תכולתם כדרכם של מתריסים?

מסתבר, אם כן, שהיוונים לא התנגדו לעצם קיומו של בית המקדש והעבודה בו, ולכן לא חרבו אותו ולא גזלו את כליו. ייתכן שאפילו הם ראו בעין יפה את הדלקת המנורה כשלעצמה, אבל התנגדו לכך שהיא תיעשה בטהרה! כי לא רצו לשפוך את השמן, אבל בהחלט ביקשו לטמא אותו. והיוונים – שנודעו בחוכמתם – כנראה ידעו היטב למה...

שלא כמשקים אחרים, שמן שנוצק אל תוך מים – איננו מתערב בהם ושומר על ייחודו. לא זו בלבד שהוא מתבדל מהם, אלא הוא צף מעליהם. מאידך גיסא, השמן בולט גם בהיותו 'מפעפע בכל דבר' ונכנס אל תוך קרבי. די אם נשפוך מעט שמן על מנועול חלוד ותקוע, וזה כבר ישמן אותו ויחליק

אני מבין שלכל דבר יש סיבה, אבל למה ה' ברא מציאות שיש בה אסונות?

כל מציאות הרע בעולם היא שאלה שאנחנו כואבים אותה, ומתקשים מאוד להבין למה היא נצרכת. יש בזה חלק שנסתר מעינינו, אבל בגלל שאנחנו רואים את טוב ה' מקיף ומאיר כל כך את המציאות, אנחנו מבינים שהכל הוא לטובה.

כך נפסק בשולחן ערוך, שאדם צריך לומר "גם זו לטובה". והאמת שכשאדם בוחן את עברו הוא יכול לראות גם בעיניים פשוטות שהרבה דברים שעברו עליו ונדמה לו שהיו לרעתו, נחשפו כדברים שהביאו טובה גדולה. ומזה אנו לומדים שמראה העיניים האנושי מוגבל, ובנקל נחזק את אמונתנו שהקב"ה מגלגל הכל בטובה מופלאה.

אני רב, יש לי הרבה תלמידים, אבל אין לי כמעט חברים... זה עצוב לי.

שתי תשובות בדבר. האחת, רבותינו אומרים "ומתלמידי יותר מכולם" - זכית למעלה גדולה עד למאור שיש לך תלמידים, והיא מחדדת את העמידה של האדם על דברי התורה ומרוממת אותו באופן שאין דומה לו.

ויחד עם זאת אמרו חז"ל "וקנה לך חבר", ורמזו המפרשים שגם אם הדבר עולה כסף צריך 'לקנות' את החבר, והכוונה להשקעת משאבים בקניית חברים. היום יש ספרות ענפה שמלמדת אנשים מרקעים שונים איך לרכוש חברים. אני מברך אותך בחברים טובים שיאהבו אותך ותאהב אותם, ותזכו לדיבוק חברים שהיא אחת המידות שבהן קונים תורה ועבודת השם.

אני מרגיש שאני עובד את ה' רק מתוך הרגל. האם זה עדיין נחשב עבודת ה'?

מי הרגיל אותך לשאול שאלות כאלה? הלא ברור שהעמדה שלך היא יציאה מההרגל, ואם תבונן היטב תראה שפעמים רבות כבר יצאת מההרגל. ויחד עם זאת ההרגל אכן לעיתים עומד בעוכרנו.

אנו מתפללים ש"תרגילנו בתורתך" כי ההרגל יש גם מעלות גדולות - הוא מקבע ומחבר אותנו באופן עמוק לתורה ומצוות. אבל "מצוות אנשים מלומדה" זו ודאי לא מעלה גדולה, ובכל זאת ידי חובת המצוות יוצאים גם באופן הזה. מי שהניח תפילין מתוך הרגל אינו צריך להניח שוב.

ת.ד. 52589 רמת גן < העלון טעון גניזה • karovel.co.il
לתגובות ויצירת קשר qarov.elecha@gmail.com קרוב אליך • לפרסום: 052-4061065

קרוב אליך

עלון שבועי לעבודת השם בדרך החסידות

ימי היכרות עם ישיבת "דרכי נעם" בפתח תקוה

בהשתתפות הצוות החינוכי ותלמידי הישיבה
בישיבה, רח' צה"ל 71 פ"ת

מפגשי הורים

להורי העולים לכיתה ט' תשפ"ז
יום ראשון ח' בטבת (28.12.25)
בשעה 20:00

מפגשי היכרות תלמידים

העולים לכיתה ז'
יום רביעי ד' בטבת (25.12.25)
בשעה 16:00

העולים לכיתה ט'
יום שני ט"ז בטבת (05.01.26)
בשעה 16:00

חידה:
בארבע עשרה אחרי השמיני,
תמצא את שני המאורות הגדולים,
ואם בנקודה זו תיכנס למסכת סוכה
(אותה נלמד בע'ה בשנה הבאה),
תמצא שם שתי כרעיים
שאינן לאוכלם.
אם כבר הגעת עד כה, אתה מוזמן לשיר
משירי יהורם גאון - שגם הוא בן יומו

פרטים והרשמה לימי היכרות ומבחני כניסה בטל': 03-9226748

נא לאשר הגעה באתר ישיבת דרכי נעם פתח תקוה | בווטסאפ: 050-2361705 | במייל: YTDNPT@GMAIL.COM